

อัตลักษณ์การศึกษา

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ฝ่ายการศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

คำนำ

เนื่องจากแผนอภิบาลคริสตศักราช 2010 - 1015 ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย เรื่องการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก โดยการสร้างอัตลักษณ์ของการศึกษาอบรมในสถานศึกษาคาทอลิกให้เด่นชัด และมีเอกภาพ จนกระทั่งทุกคนที่เข้ามามีส่วนในการศึกษาแบบคาทอลิก ได้ซึมซับคุณค่าของพระวรสารจนปรากฏในการดำเนินชีวิต และ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)ที่มีการประเมินในกลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ของสถานศึกษาเรื่อง ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา และผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการจัดทำอัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนตามแนวของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม และสอดคล้องตามจิตตารมณ์ของนักบุญหลุยส์ มารีย์ เดอ มงฟอร์ต

อัตลักษณ์การศึกษาเป็นผลรวมของลักษณะเฉพาะของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งทำให้เป็นที่รู้จักหรือจำได้ ซึ่งอัตลักษณ์การศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยควรสะท้อนลักษณะเฉพาะการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของมูลนิธิฯ ตามจิตตารมณ์ของนักบุญหลุยส์ มารีย์ เดอ มงฟอร์ต

การจัดทำอัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยจัดประชุมครั้งที่ 1 วันที่ 24 – 25 กุมภาพันธ์ 2554 ครั้งที่ 2 วันที่ 5 – 6 กันยายน 2554 และครั้งที่ 3 วันที่ 28 – 29 กันยายน 2554 ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากภราดาที่มีความความรู้ความเข้าใจในจิตตารมณ์ของนักบุญหลุยส์ มารีย์ เดอ มงฟอร์ต ทำให้อัตลักษณ์การจัดการศึกษาฯ ที่ได้จัดทำได้สะท้อนถึงภาระกิจและความปรารถนาของนักบุญหลุยส์ มารีย์ เดอ มงฟอร์ต ได้อย่างเป็นรูปธรรมและสามารถนำปฏิบัติได้ในปัจจุบัน โดยทั้งนี้ได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมฝ่ายการศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำอัตลักษณ์การจัดการศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย จนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

(ภราดาศิริชัย ฟอนซีกา)
ประธานมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
28 เมษายน 2555

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิดในการจัดทำอัตลักษณ์

1. ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย 1
2. ทิศทางการจัดการศึกษาตามแนวทาง น.มงฟอร์ต 2
3. จิตตารมณ์ตามคุณค่าของพระวรสาร คำสอนของพระเยซูในพระวรสาร 11

4. สมณสาสน์ว่าด้วยการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก 14
   - 4.1 เป้าหมาย และ พันธกิจของโรงเรียนคาทอลิก 14
   - 4.2 ผลต่อของนักเรียน 14
   - 4.3 กระบวนการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก (Catholic Formation Process) 15
     - บรรยากาศการศึกษา
     - การพัฒนาความเป็นมนุษย์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล
     - การบูรณาการวัฒนธรรม ความเชื่อ และชีวิต
     - การให้ความกระจ่างของความรู้ทั้งปวงด้วยแสงแห่งความเชื่อ

5. ความหมายของ จริยธรรม ธรรมและสัจธรรม 29
6. ความหมายของวิริยะอุตสาหะ 30
7. ความรับผิดชอบต่อสังคม 31

ส่วนที่ 2 ตารางวิเคราะห์อัตลักษณ์ 39

ส่วนที่ 3 อัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลฯ 48

ส่วนที่ 4 การนำอัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลฯ สู่การปฏิบัติ 51

ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิดในการจัดทำอัตลักษณ์

การจัดทำอัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เพื่อความสอดคล้องกับอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ลักษณะเฉพาะของการศึกษาเซนต์คาเบรียล และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบ 3 โดยมีกรอบแนวคิดในการจัดทำอัตลักษณ์ มีดังนี้

1. ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ปรัชญาของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย คือ

1. จุดมุ่งหมายของชีวิต คือการรู้จักสัจธรรมและการเข้าถึงธรรมอันสูงส่งอันเป็นบ่อเกิดแห่งชีวิต

2. มนุษย์ทุกคนต้องทำงาน ความวิริยะ อุตสาหะ เป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จ ดังคติพจน์ที่ว่า LABOR OMNIA VINCIT

วัตถุประสงค์ของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ได้แก่

1. ให้การศึกษาอบรมนักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้และรู้จักแสวงหาข้อเท็จจริง เป็นผู้รู้จักใช้ปัญญาและมีทักษะ ในระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษา ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการค้นคว้าหาความรู้ และความจริง ต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต อันจะเอื้อต่อการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตอยู่

2. มุ่งสร้างให้นักเรียนเป็นผู้มีศาสนาและหลักธรรมยึดมั่นเพื่อจะได้บรรลุถึงวุฒิภาวะเชิงศีลธรรม อันจะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริง แก้ปัญหาชีวิตด้วยสันติวิธี ตัดสินใจด้วยสติปัญญาและความสุขุม และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

นโยบายของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีดังนี้

1. พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลทั้งครบ คือ พัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ ภายใต้บรรยากาศของเสถียรภาพและความรัก

2. ปลูกฝังความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นเป็นวิถีชีวิตของคนไทยในระบบประชาธิปไตย รู้รักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของชาติ

3. เน้นความดีเลิศทางวิชาการและการปฏิบัติ การเจนจัดทางภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อันจะช่วยให้นักเรียนเป็นคนมีทักษะมีเหตุผล มีความคิดเห็นตรรกะ มีระเบียบวินัยต่อตนเองและเป็นคนมีทัศนะกว้างไกล รู้จักใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาภาวะแวดล้อมและคุณภาพชีวิตในสังคมมนุษย์

4. เน้นการปฏิบัติและการปลูกฝังค่านิยมของการเคารพในสิทธิต่อกันและกัน และการผนึกกำลังความดี ร่วมกันพัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ โดยการศึกษาและเข้าใจอารยธรรมและมรดกทาง

2. ทิศทางการจัดการศึกษาตามแนวทาง น.มงฟอร์ต

2.1 วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาของหลุยส์ เดอ มงฟอร์ต

หลุยส์ มารีย์ กรีญอง เดอ มงฟอร์ต (1673-1716) ดำเนินชีวิตอยู่ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนผ่าน เป็นช่วงเวลาของการค้นพบต่างๆ ทั้งในด้านดินแดนและศาสตร์ใหม่ๆ จิตตารมณ์ด้านการแสวงหาและการผจญภัยครอบคลุมอยู่ทั่วไป เป็นช่วงเวลาของความยากจนข้นแค้นที่สุดในหมู่ผู้ขัดสนด้วย ความหิวโหยและการโยกย้ายถิ่นกันขนานใหญ่จากแถบชนบทสู่เมืองต่างๆ และจากนั้นก็ไปสู่ดินแดนใหม่ๆ เป็นสิ่งปกติ การลุกฮือทางสังคมและศีลธรรมในช่วงนั้นควบคู่ไปกับความแห้งแล้งฝ่ายจิตและการฉ้อราษฎร์บังหลวงในหมู่ชนชั้นสูง

มงฟอร์ตผู้เปี่ยมด้วยชีวิตชีวา กล้าหาญอย่างไร้ที่ติและมีจิตวิญญาณอันเข้มแข็ง เป็นผู้ที่แสวงหาแต่ทรัพย์สมบัติอย่างเดียวที่สำคัญคือปัญญาสวรรค์ ท่านประทับใจกับความคลั่งไคล้ของพระเจ้าผู้ทรงถ่อมพระองค์ลงมาเพื่อว่ามนุษย์จะได้รับการยกระดับขึ้นไป ท่านเป็นห่วงเป็นใยพอๆ กันต่อมนุษยชาติ ซึ่งเป็นสิ่งวิเศษสุดในบรรดาสิ่งสร้างของพระเจ้า ด้วยการมอบตนเองต่อวิธีการต่างๆ ขององค์ปัญญา มงฟอร์ตได้กลายเป็นคนที่ได้รับการเปลี่ยนรูป จากกระบวนการนี้ท่านพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อการได้มาซึ่งองค์ปัญญาที่แท้จริงที่ไม่เพียงนำทางการเดินทางฝ่ายจิตของท่านเองเท่านั้น แต่กับชีวิตของบรรดาผู้ที่ท่านได้มีโอกาสสัมผัสด้วย

การเผชิญหน้ากับองค์ปัญญาที่แท้จริงนี้ช่วยให้มงฟอร์ตสามารถยืนหยัดต่อสิ่งที่บ่อยๆ แล้วตรงกันข้ามกับหนทางต่างๆ ฝ่ายโลก ท่านเลือกความยากจนที่สุดเมื่อต้องเผชิญกับวัตถุนิยมที่หยาบกระด้าง ความไร้อำนาจเมื่อเผชิญกับฝ่ายโลกที่แสวงหาลาภ ยศและสรรเสริญ การมีประสบการณ์อันลึกซึ้งกับพระเจ้าเมื่อต้องเผชิญหน้ากับความเย็นเฉยฝ่ายจิต มีจิตตารมณ์หมู่คณะเมื่อเผชิญหน้ากับปัจเจกนิยม และความลึกซึ้งด้านเชาวน์ปัญญา ศีลธรรม และชีวิตจิตเมื่อเผชิญหน้ากับการมีแต่เปลือก มงฟอร์ตหาทางนำโลกรอบๆ ตัวท่านไปสู่หนทางต่างๆ ขององค์ปัญญานี้ ท่านกระทำด้วยวิธีการต่างๆ เช่นใน “โรงเรียนการกุศลต่างๆ” สำหรับเยาวชน ให้การศึกษามวลชนโดยใช้ทักษะด้านการเทศน์สอนชั้นสูงของท่าน จัดกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน และเขียนหนังสือเชิงวิชาการต่างๆ แผ่นพับ โคลงกลอนและจดหมายต่างๆ จุดประสงค์ในการจัดการศึกษานั้นมี 3 ข้อคือ 1) เพื่อเรียนรู้เข้าใจและรักพระเจ้าในฐานะทรงเป็นองค์ปัญญาที่แท้จริง 2) เพื่อเข้าใจและเปลี่ยนแปลงตนเองเสียใหม่ไปตามแนวทางต่างๆ ขององค์ปัญญา 3) เพื่ออุทิศตนในการเปลี่ยนแปลงสังคมด้วยความนอบน้อมต่อองค์ปัญญา สิ่งนี้ยังคงเป็นจุดประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาในแนวทางมงฟอร์ต

2.2 ประวัติศาสตร์การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต

เกือบสามร้อยปีของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต ตามที่รับมรดกตกทอดกันมาและถือปฏิบัติกันโดยภราดาคณะเซนต์คาเบรียลนั้นเปี่ยมด้วยการอุทิศตนต่างๆ เพื่อเข้าถึงวิสัยทัศน์เชิงมงฟอร์ตในสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ ผลงานชั้นแนวหน้าของภราดาในด้านการจัดการศึกษาแก่บรรดาผู้สูญเสียสัมผัสด้านการเห็นและการได้ยินในช่วงหลังการปฏิวัติฝรั่งเศส ภายใต้แรงบันดาลใจจากคาเบรียล เดแอ เป็นการมีส่วนในการให้อย่างหนึ่งอันทรงคุณค่าอย่างใหญ่หลวง ยังมีการมีส่วนให้ในด้านการจัดการศึกษาทั่วไปและด้านเทคนิคด้วย ด้วยการใส่ใจเสมอต่อสัญญาณแห่งกาลเวลา มรดกตกทอดนี้ยังคงดำเนินต่อไปในหลายๆ ทางโดยภราดาคณะเซนต์คาเบรียลทั่วโลก

ดังที่สมัชชาคณะครั้งที่ 29 เตือนเราให้ระลึกว่า *"ประวัติศาสตร์ของเราได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิสัยทัศน์และประสบการณ์ทางชีวิตจิตของมงฟอร์ต ความกล้าหาญโดยไม่หวาดหวั่นต่อพันธกิจของคาเบรียล เดแอ และความกล้าหาญของบรรดาผู้บุกเบิกของพวกเรา สิ่งนี้ดำเนินอยู่ในช่วงเวลาของเรานับจำนวนพันวิธี ทั้งในหมู่บ้านที่ห่างไกลและในเมืองสมัยใหม่ต่างๆ ทั่วโลก"* ในปัจจุบันเกิดเป็นรูปแบบต่างๆ กันไป *"พันธกิจการจัดการศึกษาตามประเพณีของเราแสดงออกด้านความเป็นห่วงเป็นใยต่อคนด้อยโอกาสโดยทางการตั้งโรงเรียนต่างๆ บรรดาหอพักและศูนย์ต่างๆ บรรดาโรงเรียนเทคนิคและโครงการฝึกอาชีพต่อผู้ขาดความชำนาญ การให้การศึกษาด้านอาชีพและการศึกษาขั้นสูงต่อผู้พิการทางประสาทสัมผัส ศูนย์อำนวยการศึกษาสำหรับบรรดาเด็กหญิง ปรับทิศทางของเครือข่ายสถาบันใหญ่ๆ ของเราเพื่อจัดการด้านการวางแผนและการให้ความสนับสนุนด้วยการเป็นห่วงเป็นใยในด้านความยุติธรรมและสันติ สิทธิมนุษยชนและบูรณาการของสิ่งสร้าง ในปัจจุบันเราได้เห็นความคิดริเริ่มพิเศษต่างๆ ที่เปิดพื้นที่ใหม่และประตูใหม่ๆ ในด้านการต่อสู้เพื่อความยุติธรรมของพระอาณาจักรด้วยการมีส่วนร่วมในการต่อสู้ต่างๆ ของผู้ด้อยโอกาสเพื่อชีวิต การดำเนินชีวิตและสิทธิมนุษยชน โดยทำงานร่วมกับผู้อพยพและผู้ย้ายถิ่นที่อยู่ สนับสนุนสตรีเพื่อเรียกร้องความเสมอภาคและการมีส่วนร่วม งานริเริ่มต่างๆ ท่ามกลางผู้ด้อยโอกาสในเขตเมือง เด็กจรจัด บรรดาเหยื่อของภัยพิบัติต่างๆ แรงงานเด็ก ผู้พิการทางกายภาพและทางสมอง เยาวชนและสตรีที่อยู่ในสภาวะทุกข์ยาก" (GC 29, 1 No. 1-2)*

สมัชชายังกล่าวต่อไปว่า *"ในปัจจุบันความเป็นห่วงเป็นใยต่อคนยากคนจนกำลังเป็นไปในทิศทางใหม่ๆ เรากำลังเปลี่ยนจากโครงการและการให้บริการด้านความรัก ไปสู่กระบวนการและเครือข่ายต่างๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง ทั้งในหมู่พวกเรากันเองและกับผู้อื่น เราระลึกถึงการแสดงออกที่ชัดเจนของการเลือกข้างคนด้อยโอกาสที่หลายแขวงได้กระทำ การใช้ชีวิตท่ามกลางผู้ด้อยโอกาสโดยบางหมู่คณะ การเข้าร่วมในการภาวนาแบบลูกโซ่ การจุดเทียนตื่นเฝ้า การรณรงค์และเดินขบวนต่างๆ ร่วมกับบรรดาผู้คนและชาติต่างๆ ที่เป็นเหยื่อของโครงสร้างอันอยุติธรรม การเสวนาด้านศาสนา วัฒนธรรมและอุดมการณ์ต่างๆ การอุทิศตนต่อเครือข่ายในครอบครัวมงฟอร์ต*

ประสบการณ์ที่ปรับเปลี่ยนไปของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตนั้น กำลังรวบรวมมิติต่างๆ ที่ใหม่เสมอทั้งในด้านเนื้อหาและด้านวิธีการสอน อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้ว การมีส่วนให้การศึกษาด้านเทคนิคและการศึกษาพิเศษในระดับประถม มัธยมต้นและระดับสูงขึ้นไป ยังคงเป็นพันธกิจหลักของภราดาคณะเซนต์คาเบรียลมาจนปัจจุบันนี้ กรอบของนโยบายที่ประกาศในเอกสารฉบับนี้นั้นมุ่งหมายเพื่อหล่อเลี้ยงวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตให้เป็นจริงเต็มที่ โดยถือตามสัญญาณของกาลเวลาต่างๆ ของเรา มิใช่เพียงกับบรรดาสถาบันอย่างเป็นทางการของเราเท่านั้น แต่ในส่วนอื่นๆ ของพันธกิจเราด้วย

2.3 **เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแนวทางมงฟอร์ต**

การจัดการศึกษาตามแนวมงฟอร์ตยึดบุคคลในสังคมเป็นศูนย์กลาง โดยปรับเปลี่ยนแต่ละคนและสังคมให้มีแรงบันดาลใจฝ่ายจิต เคารพต่อชุมชนแห่งชีวิต มีแนวทางในเชิงพี่น้อง และยุติธรรมในด้านสายสัมพันธ์ ถือตามหนทางขององค์ปัญญาสวรรค์ เป้าหมายของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตคือการหล่อหลอมบุคคลต่างๆ ในทิศทางเดียวกันนี้

2.4 **มิติต่าง ๆ ของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต**

การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตโดยเฉพาะในโรงเรียนระดับประถมและมัธยม ระดับมหามหาวิทยาลัย การจัดการศึกษาในศูนย์อาชีพต่างๆ สถาบันสำหรับผู้ที่มีความสามารถต่างกันออกไป และการจัดการศึกษาอื่นๆ นั้น บ่อยๆ แล้วเทียบเท่ากับการจัดการศึกษาในแบบเดียวกันที่จัดการโดยองค์กรอื่นๆ ความริเริ่มในการจัดการศึกษาแนวมงฟอร์ตจะโดดเด่นจากความจริงที่ว่า ดำเนินการในกรอบของพระพรพิเศษของตน โดยอยู่ในกรอบของมิติที่เป็นแก่นสารต่างๆ ที่เนื่องมาจากประสบการณ์ในแนวมงฟอร์ต โดยเริ่มต้นจากความชาญฉลาดฝ่ายจิตของวิสัยทัศน์ของมงฟอร์ตเอง ความกล้าหาญโดยไม่หวาดหวั่นของคาเบรียล เดแอ ความเชื่อ ความยืดหยุ่นและความกระตือรือร้นของบรรดาผู้บุกเบิก และการสนองตอบต่างๆ อย่างกล้าหาญในปัจจุบัน แก่นของมิติต่างๆของพระพรพิเศษคือ

2.4.1 **วิสัยทัศน์ฝ่ายจิต**

“*พระเจ้าเท่านั้น*” คืออุดมการณ์ของมงฟอร์ต เป้าหมายในชีวิตของท่าน และกุญแจของท่านสู่จักรวาล วิสัยทัศน์ฝ่ายจิตของชีวิตที่ช่วยเหลือชุมชนการศึกษาทั้งหมดให้แสวงหาความจริงและ

- พัฒนาประสบการณ์และทิศทางฝ่ายจิตที่ลึกล้ำในชีวิตซึ่งช่วยเหลือบรรดานักเรียนให้ได้พบปัญญาของพระเจ้าและดำเนินชีวิตตามการเรียกร้องนั้น
- หยั่งรากในวัฒนธรรมความเชื่อของพวกเขาโดยทางการเผชิญหน้าส่วนตัวกับพระเจ้าที่ช่วยเหลือพวกเขาเฉลิมฉลองความหลากหลายและการรักกันและกัน
- ส่งเสริมชีวิตคริสตชนของชุมชนคาทอลิกโดยทางกิจกรรมฝ่ายจิตและฝ่ายศาสนาต่างๆ โดยไม่แยกตัวไปจากบรรดาผู้นับถือศาสนาอื่นๆ
- ปลูกฝังวัฒนธรรมของสถาบันคาทอลิกที่แท้จริงอันเป็นสากล มีพื้นฐานอยู่บนคุณค่าต่างๆ เช่นบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ยุติธรรมและสายสัมพันธ์ที่แท้จริง ให้บริการแก่ทุกคน มีบูรณาการ การมีส่วนร่วมและมีน้ำใจในการให้อภัย
- ผู้ร่วมบริหารทุกคนซึมซับจิตตารมณ์และค่านิยมต่างๆ ในแนวมงฟอร์ตโดยทางโครงการและโครงสร้างต่างๆ

2.4.2 การจัดการศึกษาเชิงอ้าแขนรับ

ในข้อเขียนถึงบรรดาลูกศิษย์ มงฟอร์ตชี้แจงอย่างชัดเจนว่า

"เป้าหมายชีวิตของท่าน คือการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกขอบสังคม ผู้สิ้นหวังและผู้พิการทุกคนที่โลกทอดทิ้งมีความสำคัญต่อความรักของท่านมากกว่า" (บทเพลงที่ 149)

ในบรรดาผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ตกขอบสังคม มงฟอร์ตมองเห็นพระพักตร์พระเจ้า พวกเขาเป็นตัวกำหนดรูปแบบชีวิตของท่าน ให้เป้าหมายต่อตัวเลือกในงานแพร่ธรรมของท่าน และกลายเป็นผู้รับบริการของท่าน โดยที่ท่านเข้าใจว่าพันธกิจการปลดปล่อยและทำให้เป็นมนุษย์ของพระคริสต์นั้นหมายความถึงทุกคน มงฟอร์ตจึงติดตามอาจารย์ของท่านและเลือกบรรดาผู้ที่ถูกผลักดันไปที่ริมขอบโดยสังคมที่ไม่ยุติธรรมและไร้ความเอื้ออาทร ว่าเป็นตัวเลือกแรกของท่านของพันธกิจของท่าน อ้าแขนรับหมด ไม่มีการกีดกัน เคารพและมีส่วนร่วมโดยทุกคนเป็นแก่นของค่านิยมทางพันธกิจของท่าน การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตถือตามตัวเลือกนี้โดย

- ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบอ้าแขนรับโดยมีนโยบายในการรับเด็กที่ชัดเจนโดยกำหนดเปอร์เซ็นต์ของการรับนักเรียนที่มาจากส่วนของสังคมที่ด้อยโอกาสทางร่างกาย สังคมเศรษฐกิจ เช่น ผู้ที่มีความสามารถแตกต่างออกไป ผู้ติดเชื้อเอดส์ ชนเผ่าต่างๆ ผู้ตกขอบสังคม สตรี ชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพและคนยากจน
- ยึดมั่นกับระบบโรงเรียนทั่วไปที่อ้าแขนรับทุกส่วนของสังคมโดยไม่กีดกัน โดยให้โอกาสแรกที่สุดต่อคนยากจนและผู้ที่เปราะบาง

- ยึดมั่นในหลักการที่ว่า ไม่มีเด็กคนใดจะถูกปฏิเสธจากการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตเพียงเพราะสาเหตุทางเศรษฐกิจ
- ส่งเสริมการจัดการศึกษาของผู้ที่มีความสามารถแตกต่างออกไปตามประเพณีของคาเบรียลเดแอ โดยทางสถาบันพิเศษแบบบูรณาการ
- จัดการศึกษาด้านเทคนิคเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ซึ่งจะเพิ่มโอกาสแก่เยาวชน
- จัดโครงการเปิดรับสภาพใหม่ๆ ที่ได้วางแผนไว้อย่างดีสำหรับบรรดานักเรียนและสมาชิกอื่นๆ ของชุมชนการศึกษาต่อสภาพความยากจน ความอยุติธรรมและการล่วงละเมิดสิทธิต่างๆ รวมทั้งการใคร่ครวญเชิงวิเคราะห์และการยอมรับต่อประสบการณ์นั้นๆ
- พัฒนาความตระหนักอย่างลึกซึ้งในตัวนักเรียนต่อแก่นของค่านิยมแนวมงฟอร์ต และการมีส่วนในการให้ต่างๆ ที่นักเรียนควรกระทำเพื่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม
- ใช้หลักสูตรและวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน
- ปลูกฝังทัศนคติภายในด้านการเคารพต่อสตรีและเด็ก และเพื่อปกป้องสิทธิของพวกเขา
- ช่วยเหลือชุมชนการศึกษาให้เผชิญหน้ากับความมีอคติและมุมมองเก่าๆ เกี่ยวกับชุมชนและผู้คนบางกลุ่ม เพื่อว่าพวกเขาจะสามารถมองผู้คนและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความเป็นห่วงเป็นใยอย่างแท้จริงและถูกต้อง
- ปลูกฝังทัศนคติต่างๆ ของการร่วมมือ ร่วมงานและเอื้ออาทรต่อทุกคนในกระบวนการจัดการศึกษา และนี่ก็คือการส่งเสริมพระอาณาจักรของพระเจ้า

2.4.3 **วิธีการของการรับสภาพเช่นเดียวกัน**

ไม่พอใจเพียงกับการรักคนจน รับใช้พวกเขาและแบ่งอาหารกับพวกเขาในความเชื่อเท่านั้น มงฟอร์ตรับสภาพคนจนเช่นเดียวกับพวกเขา *(บทเพลงที่ 18)* ประวัติศาสตร์ของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตเต็มไปด้วยเรื่องราวต่างๆ ของวิธีการของการรับสภาพเช่นเดียวกันที่แสดงออกด้วยการอุทิศตนเอง มีส่วนร่วม เห็นอกเห็นใจอย่างจริงจัง มีส่วนในสภาพการณ์ต่างๆ ของผู้คนและมีกระบวนการเข้าร่วมด้วย ค่านิยมที่โปรดปรานเหล่านี้ในฐานะวิธีการจัดการศึกษาจะยั่งยืนจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงส่วนตัวและทางสังคม สิ่งนี้สำเร็จลงได้โดยการ

- มีวัฒนธรรมทางสายสัมพันธ์แบบส่วนตัวและอบอุ่นต่อทุกคน
- บรรดาครูและผู้บริหารเป็นผู้ชี้แนะและผู้นำในชีวิตของบรรดานักเรียน ให้ความสนใจส่วนตัวในด้านการพัฒนาเชาวน์ปัญญา อารมณ์ ศีลธรรมและฝ่ายจิตของทุกคน และช่วยเหลือแต่ละคนให้พัฒนาสำนึกของการเห็นคุณค่าของตนเองและความรับผิดชอบ

- มีส่วนร่วมในความเจ็บปวดและการต่อสู้ของส่วนที่เปราะบางที่สุดรอบๆ โรงเรียน ด้วยการมีโครงการที่เหมาะสมและวางแผนเป็นอย่างดี
- มีความเรียบง่ายและโปร่งใสในทุกด้านของกระบวนการจัดการศึกษา

2.4.4 นวัตกรรมใหม่ๆ และความคิดริเริ่ม

คำเตือนอันทรงพลังของมงฟอร์ตที่ว่า "*ถ้าท่านไม่กล้าเสี่ยงเพื่อพระเจ้าแล้ว ท่านจะไม่ทำสิ่งยิ่งใหญ่เพื่อพระองค์เลย*" ส่งผลกระทบต่อตัวเลือกและการอุทิศตนต่างๆ ของบรรดาผู้ติดตามท่านมาตลอดประวัติศาสตร์ อุดมการณ์และความกระตือรือร้นอย่างสร้างสรรค์นั้นเป็นลักษณะของมงฟอร์ตอยู่แล้ว ความกล้าหาญอย่างไม่หวาดหวั่นและการคิดค้นหาสิ่งใหม่ๆ ในเชิงฟื้นฟู การบริหารจัดการและการขยายงานนั้นเป็นลักษณะของคาเบรียล เดแอ ในการดำเนินตามการนำนี้ การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตมองหาดินแดนใหม่ๆ มีแนวคิดใหม่ๆ ดำเนินในหนทางที่ไม่คุ้นเคยและสร้างประชากรแห่งโลกใหม่ขึ้นมา มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทุกคนอย่างบูรณาการและทั้งครบเพื่อให้เป็นชายและหญิงที่เด็ดเดี่ยว มีคุณลักษณะอันเหมาะสม มีมโนธรรมและการเห็นอกเห็นใจเพื่อจะบรรลุเป้าหมายนี้

- นักเรียนจะได้รับการหล่อหลอมทางเชาวน์ปัญญาที่รวมทั้งพัฒนาการทางขีดความสามารถที่จะใช้เหตุผลอย่างใคร่ครวญ คิดอย่างมีตรรกะ และประเมินผลในเชิงวิเคราะห์จากการสอนที่เชี่ยวชาญและมีแรงบันดาลใจที่ดี
- เปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาจินตนาการ อารมณ์และมิติในทางสร้างสรรค์ของตนต่อชีวิตด้วยกิจกรรมและโครงการต่างๆ ด้านการวางแผนด้วยสมองซีกขวาแบบเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติ
- ให้โอกาสนักเรียนมีการเรียน การฟังและการร่วมมือร่วมกัน โดยทางโครงงานและโครงการต่างๆ ทั้งหลาย
- จัดโครงการและวิธีการที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นทางเชาวน์ปัญญาในตัวนักเรียน และปลูกฝังทัศนคติในด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการค้นคว้าส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้สามารถจัดการกับข้อเรียกร้องในชีวิตที่เกิดขึ้นใหม่ๆ อยู่เสมอ
- พัฒนาในตัวนักเรียนและให้ข้อมูลด้านมุมมองเชิงวิเคราะห์ต่อสื่อสารมวลชน เครือข่ายทางสังคมและวิธีการสื่อสารอื่นๆและการมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากเทคโนโลยี เพื่อที่พวกเขาจะสามารถแยกแยะตัวเลือกส่วนตัวต่างๆ แทนที่จะถูกสื่อต่างๆ ครอบงำเอา

- พัฒนาวัฒนธรรมชีวิตและความสมบูรณ์พูนสุขในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและโครงการต่างๆ เพื่อที่นักเรียนจะสามารถจัดการกับสภาพการณ์ความเครียดต่างๆ และวิกฤติส่วนตัวด้วยความอดทนและในแบบที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว
- สถาบันจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตต่างๆ มีพลังในการทดลองวางแผนหลักสูตร วิธีการสอนต่างๆ และวัฒนธรรมสถาบันที่สอดคล้องกับค่านิยมแก่นต่างๆ ในแนวมงฟอร์ต เพื่อสร้างรูปแบบทางการศึกษาสำหรับโลกใหม่ที่กำลังก่อตัวขึ้นมา

2.4.5 **ผลประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก**

กิจกรรมทั้งหมดเกี่ยวกับเด็กนั้น มงฟอร์ตยึดประโยชน์สูงสุดของบุคคลเป็นข้อพิจารณาเบื้องต้น แผนการอันละเอียดของท่านในการจัดการโรงเรียนและห้องเรียน วิธีการสอนของท่าน ความเป็นห่วงเป็นใยของท่านต่อความปลอดภัยและความสมบูรณ์พูนสุขของเด็กๆ และพัฒนาการทั้งครบของเด็ก ชี้ให้เห็นถึงข้อคิดอันสำคัญนี้ *(ธรรมนูญดั้งเดิมของซิสเตอร์คณะธิดาปรีชาญาณ ข้อ 281 เรื่อยไป)* แม้จะมีขีดจำกัดต่างๆ ทางวัฒนธรรมในยุคนั้น ผู้เขียนชีวประวัติของท่านต่างบอกเราว่า โรงเรียนของมงฟอร์ตเป็นสถานที่ซึ่ง "*เด็กๆ พบตนเองในบรรยากาศที่น่าตื่นเต้น เกือบเหมือนกับเล่นเกมส์หรือการเล่น*" การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตในปัจจุบันถือว่าเด็กเป็นศูนย์กลางของพันธกิจทางการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายนี้

- ให้ความมั่นใจต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐานของเด็ก รวมทั้งอาหารอย่างพอเพียง ความสมบูรณ์พูนสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และบรรยากาศที่ปลอดภัยทั้งในบริเวณโรงเรียนและภายนอก
- ให้ความมั่นใจต่อการมีส่วนร่วมของเด็กๆ อันเหมาะควร ในด้านการตัดสินใจต่างๆ ที่ส่งผลต่อพวกเขา ทั้งในด้านสิทธิในตัวพวกเขาในฐานะบุคคลและในฐานะผู้ตัดสินใจอย่างรับผิดชอบในชีวิตวัยผู้ใหญ่ของพวกเขา
- กระบวนการเรียน/การสอนกระทำในแบบมีส่วนร่วม เพื่อดึงขีดความสามารถอันซ่อนเร้นในตัวเด็กทุกคนออกมา
- หลีกเลี่ยงการกีดกันทุกอย่างทางด้านเพศ ศาสนา วรรณะและชนชั้น ไม่ว่าในด้านการรับเด็กหรือในกระบวนการเรียน/การสอน
- การให้สิทธิในเชิงบวกในด้านการรับเด็กและกระบวนการเรียนรู้อื่นๆ นั้น มุ่งต่อบรรดาผู้ด้อยโอกาสและตกขอบสังคม เช่นเด็กหญิง ผู้ที่สังคมทอดทิ้งและอื่นๆ
- คำประกาศของสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิเด็ก เป็นแนวปฏิบัติในการวางแผนหลักสูตร วิธีการสอน การบริหารและวัฒนธรรมสถาบัน

2.4.6 **ผู้ร่วมงานและการมีเครือข่าย**

ผู้ร่วมงานและการมีเครือข่ายเป็นหนทางชีวิตของผู้ก่อตั้งคณะและบรรดาผู้บุกเบิกของเรา ชีวิตของมงฟอร์ตเองเป็นตัวอย่างของผู้ร่วมงานต่างๆ ในพันธกิจของท่าน โลกปัจจุบันเบ่งบานในด้านผู้ร่วมงานและการทำงานเป็นกลุ่ม ดังที่สมัชชาคณะฯ ครั้งที่ 30 ได้ให้ข้อคิดว่า "*ปัจจุบันโลกมีลักษณะของการสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มและพระศาสนจักรโดยวิถีชีวิตจิตของการเป็นหนึ่งเดียวกัน เราได้รับการเชิญชวนให้ดำเนินชีวิตร่วมกับคนอื่นๆ และสิ่งนี้ต้องขยายไปสู่ผู้คนที่มีน้ำใจดีทุกคน" (ข้อ 37)* ผู้ร่วมงานในฐานะค่านิยมทางพระวรสารและในฐานะเป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์นี้ จะเป็นจริงในการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตได้ด้วยการ

- แนะนำชุมชนทางการศึกษาที่กว้างขวางขึ้นไป ถึงชีวิตและวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต
- เสริมพลังแก่บรรดานักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้ร่วมงานอื่นๆ ในด้านการจัดการศึกษา ให้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในพันธกิจแนวมงฟอร์ต
- ฝึกฝนบรรดานักเรียนในด้านทักษะทาง EQ ที่จะทำให้พวกเขามีความเป็นมนุษย์ เข้าใจและเอื้ออาทรต่อกันและกันและต่อมนุษย์ทั่วโลก
- อำนวยความสะดวกในด้านการสร้างกลุ่มและความร่วมมือกันในหมู่นักเรียนและครู ทั้งด้านหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- แบ่งปันทรัพยากรต่างๆ โครงการและสถานที่กับสถาบันการศึกษารอบข้าง เพื่อมีบทบาททางการอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาในเขตนั้น
- มีเครือข่ายกับทั้งผู้รับผิดชอบฝ่ายรัฐและเอกชนในด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมกันและกันและให้การสนับสนุนต่อบรรดาผู้ที่ด้อยโอกาสต่างๆ
- เสริมพลังกลุ่มเพื่อนมงฟอร์ตให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตในทุกระดับ รวมไปถึงการวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบและการประเมินผล

2.4.7 **เคารพต่อชุมชนของชีวิต**(Community of Life)

การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตยอมรับว่าสิ่งมีชีวิตทั้งหมดนั้นขึ้นต่อกันและกัน และชีวิตทุกรูปแบบมีคุณค่าไม่ว่ามนุษย์จะยอมรับหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นสิ่งสร้างทั้งหมดต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพและใส่ใจ ตามที่พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ได้ทรงตรัสว่า "*สภาพแวดล้อมคือของขวัญจากพระเจ้าสำหรับทุกคน และในการที่เราใช้พวกมันนั้น เราต้องรับผิดชอบต่อคนยากจน ต่อชนรุ่นอนาคตและต่อมวลมนุษยชาติทั้งหมด" (Caritas in Veritate ข้อ 48)* เพื่อบรรลุเป้าหมายนี้ การจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตจะ

- ปลูกฝังบรรดานักเรียนให้เคารพและใส่ใจต่อชุมชนของชีวิตในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ
- ลด นำกลับมาใช้ใหม่ และหมุนเวียนการใช้วัสดุต่างๆ ที่ใช้กันในระบบบริโภค
- ใช้พลังงานอย่างระมัดระวังและมีประสิทธิผล
- ปรับแนวทางชีวิตให้ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและจำกัดความต้องการทางวัตถุ
- พัฒนาวัฒนธรรมสถาบันซึ่งแสดงออกถึงความเคารพและการใส่ใจต่อชุมชนของชีวิต
- ยอมรับค่านิยมและหลักการต่างๆ ในปฏิญญาโลก (Earth Charter) เป็นแนวทางของการอุทิศตนต่อการใช้ทรัพยากรของโลกด้วยความเคารพและอย่างยั่งยืน

2.4.8 **แสวงหาความเป็นเลิศ**

ความเป็นเลิศเป็นตราแสดงมาตรฐานสูงของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต อย่างไรก็ตาม ดังที่มงฟอร์ตสั่งสอนเราไว้ สิ่งนี้ไม่ได้มาจาก *"การทำตามแนวคิดและแฟชั่นฝ่ายโลกอย่างละเอียด" (LEW ข้อ 75)* หรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือตำแหน่งสูงๆ และเหรียญรางวัลต่างๆ แต่ความเป็นเลิศนี้วัดจากความพยายามเป็นเจ้าของปัญญาที่แท้จริง ผลของปัญญาแบบนี้นั้น ในมุมมองของมงฟอร์ตแล้วคือขีดความสามารถที่จะ *"ตัดสินทุกสิ่งด้วยการวินิจฉัยอย่างละเอียดอ่อนและด้วยการพุ่งพลัง ความกระตือรือร้นและความคลั่งไคล้อย่างลึกล้ำต่อทุกสิ่งที่ดี ขีดความสามารถในการสื่อประสบการณ์ทางปัญญาที่แท้จริงต่อผู้อื่นด้วยความมั่นใจ และคุณธรรมต่างๆ ของความเชื่อที่มีชีวิตชีวา ความวางใจที่มั่นคง ความรักอันร้อนรน ความพอเหมาะพอควรอย่างมีระบบ รอบคอบที่สุด ยุติธรรมอย่างครบครันและความอดทนอันไม่มีลดถอย" (ดู LEW ข้อ 91-99)* การศึกษาที่ส่งเสริมการแสวงหาความเป็นเลิศเช่นนี้จะมีลักษณะของ

- บรรยากาศด้านการศึกษาที่ช่วยนักเรียนทุกคน ตามแต่ความถนัดของแต่ละคน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางสังคม มานุษยวิทยา ชีวิตจิต อารมณ์ ร่างกายและวิชาการ
- บรรดานักเรียน ครูและคนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการศึกษา มีวัฒนธรรมในการร่วมมือและการร่วมกันทำงานในระดับสูง
- ขีดความสามารถของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกในชีวิต อันเป็นผลของการวินิจฉัยแบบผู้ใหญ่ตามการเรียกร้องขององค์ปัญญานิรันดร์ และเต็มใจลงทุนลงแรงกับตัวเลือกนั้นๆ
- การปรากฏตัวในสถาบันเป็นเปอร์เซ็นต์สูงของบรรดานักเรียนจาก "กลุ่มที่โลกทอดทิ้ง" ซึ่งมีการจัดเตรียมโครงสร้างสนับสนุนอันจำเป็นเพื่อบรรลุความเป็นเลิศเหมือนคนอื่นๆ
- สถาบันที่อ้าแขนรับ โดยที่ผู้คนทุกความเชื่อ ทุกวัฒนธรรมและทุกกลุ่มสังคมอาจเติบโตร่วมกันและสร้างสายสัมพันธ์ที่ถาวรและมีความหมาย

- เปิดรับเทคโนโลยีใหม่ๆ และความก้าวหน้าทางวิธีสอนเพื่อกระบวนการเรียนการสอนอย่างเต็มที่
- ตระหนักอย่างสูงต่อสภาวะแวดล้อม เคารพต่อชุมชนของชีวิต และความต้องการของคนรุ่นอนาคต
- เคารพต่อสิทธิมนุษยชนของทุกคน โดยเฉพาะของส่วนที่เปราะบางที่สุดของสังคม

3. **จิตตารมณ์ตามคุณค่าของพระวรสาร**

คำสอนของพระเยซูในพระวรสาร

มธ 5:1-12 /ลก 6: 20-23 **ความสุขแท้จริง**

(1)พระเยซูเจ้าทอดพระเนตรเห็นประชาชนมากมาย จึงเสด็จขึ้นบนภูเขา เมื่อประทับแล้ว บรรดาศิษย์เข้ามาห้อมล้อมพระองค์ (2)พระองค์ทรงเริ่มตรัสสอนว่า (3)“ผู้มีใจยากจน ย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา (4)ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้า ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน (5)ผู้มีใจอ่อนโยน ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับแผ่นดินเป็นมรดก (6)ผู้หิวกระหายความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิ่ม (7)ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา (8)ผู้มีใจบริสุทธิ์ ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า (9)ผู้สร้างสันติ ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า (10)ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา (11)“ท่านทั้งหลายย่อมเป็นสุข เมื่อถูกดูหมิ่น ข่มเหงและใส่ร้ายต่าง ๆ นานาเพราะเรา (12)จงชื่นชมยินดีเถิด เพราะบำเหน็จรางวัลของท่านในสวรรค์นั้นยิ่งใหญ่นัก เขาได้เบียดเบียนบรรดาประกาศกที่อยู่ก่อนท่านดังนี้ด้วยเช่นเดียวกัน

มธ 5:38-42 / ลก 6: 29-30 ทัศนคติของพระเยซูเจ้าเรื่องการตอบแทน

(38)“ท่านเคยได้ยินเขากล่าวว่า ‘ตาต่อตา ฟันต่อฟัน’ (39)แต่เรากล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า อย่าโต้ตอบคนชั่ว ผู้ใดตบแก้มขวาของท่าน จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย (40)ผู้ใดอยากฟ้องท่านที่ศาลเพื่อจะได้เสื้อยาวของท่าน ก็จงแถมเสื้อคลุมให้เขาด้วย (41)ผู้ใดจะเกณฑ์ให้ท่านเดินไปกับเขาหนึ่งหลัก จงไปกับเขาสองหลักเถิด (42)ผู้ใดขออะไรจากท่าน ก็จงให้ อย่าหันหลังให้ผู้ที่มาขอยืมสิ่งใดจากท่าน

มธ 5:43-4**ค** / ลก 6: 27-28,32-36 รักศัตรู

(43)“ท่านทั้งหลายได้ยินคำกล่าวว่า จงรักเพื่อนบ้าน จงเกลียดศัตรู (44)แต่เรากล่าวแก่ท่านว่า จงรักศัตรู จงอธิษฐานภาวนาให้ผู้ที่เบียดเบียนท่าน (45)เพื่อท่านจะได้เป็นบุตรของพระบิดาเจ้าสวรรค์ พระองค์โปรดให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ขึ้นเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคน

มธ 6:5-6 การอธิษฐานภาวนา

(5)“เมื่อท่านอธิษฐานภาวนาจงอย่าเป็นเหมือนบรรดาคนหน้าซื่อใจคด เขาชอบยืนอธิษฐานภาวนาในศาลาธรรม และตามมุมลานเพื่อให้ใคร ๆ เห็น เราบอกความจริงแก่ท่านว่า เขาได้รับบำเหน็จของเขาแล้ว (6)ส่วนท่าน เมื่ออธิษฐานภาวนา จงเข้าไปในห้องส่วนตัว ปิดประตูอธิษฐานต่อพระบิดาของท่านผู้สถิตอยู่ทั่วทุกแห่ง แล้วพระบิดาของท่านผู้ทรงหยั่งรู้ทุกสิ่งจะประทานบำเหน็จให้ท่าน

มธ 6:7-15 /ลก 11:2-4 วิธีอธิษฐานภาวนา บทภาวนาของพระเยซูเจ้า

(7)“เมื่อท่านอธิษฐานภาวนา จงอย่าพูดซ้ำเหมือนคนต่างศาสนา เขาคิดว่าถ้าเขาพูดมากพระเจ้าจะทรงสดับฟัง (8)อย่าทำเหมือนเขาเลย เพราะพระบิดาของท่านทรงทราบแล้วว่าท่านต้องการอะไร ก่อนที่ท่านจะขอเสียอีก (9)เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายจงอธิษฐานภาวนาดังนี้

“ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย พระองค์สถิตในสวรรค์ พระนามพระองค์จงเป็นที่สักการะ (10)พระอาณาจักรจงมาถึง พระประสงค์จงสำเร็จในแผ่นดิน เหมือนในสวรรค์ (11)โปรดประทานอาหารประจำวันแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายในวันนี้ (12)โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้า เหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น (13)โปรดช่วยข้าพเจ้าไม่ให้แพ้การประจญ แต่โปรดช่วยให้พ้นจากความชั่วร้ายเทอญ (14)“เพราะถ้าท่านให้อภัยผู้ทำความผิด พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ ก็จะประทานอภัยแก่ท่านด้วย (15)แต่ถ้าท่านไม่ให้อภัยผู้ทำความผิด พระบิดาของท่านก็จะไม่ประทานอภัยแก่ท่านเช่นเดียวกัน”

มธ 6:19-21/ ลก 12:33-34 สมบัติแท้

(19)“ท่านทั้งหลายจงอย่าสะสมทรัพย์สมบัติบนแผ่นดินนี้เลย ที่นี่ทรัพย์สมบัติทั้งหลายถูกสนิมและขมวนกัดกิน และถูกขโมยเจาะช่องเข้ามาขโมยไปได้ (20)แต่จงสะสมทรัพย์สมบัติในสวรรค์เถิด ที่นั่นไม่มีสนิมหรือขมวนกัดกิน และขโมยก็เจาะช่องเข้ามาขโมยไปไม่ได้ (21)เพราะทรัพย์สมบัติของท่านอยู่ที่ใด ใจของท่านก็จะอยู่ที่นั่นด้วย”

มธ 6:25-34/ ลก 12:22-31 ความวางใจในพระเจ้า

(25)“ฉะนั้น เราบอกท่านทั้งหลายว่า อย่ากังวลถึงชีวิตของท่านว่าจะกินอะไร อย่ากังวลถึงร่างกายของท่านว่าจะนุ่งห่มอะไร ชีวิตย่อมสำคัญกว่าอาหาร และร่างกายสำคัญกว่าเครื่องนุ่งห่ม มิใช่หรือ (26)จงดูนกในอากาศเถิด มันมิได้หว่าน มิได้เก็บเกี่ยว มิได้สะสมไว้ในยุ้งฉาง แต่พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ทรงเลี้ยงมัน ท่านทั้งหลายมิได้มีค่ามากกว่านกหรือ (27)ท่านใดบ้างที่กังวลแล้วต่ออายุของตนให้ยาวออกไปอีกสักหนึ่งวันได้ (28)ท่านจะกังวลถึงเครื่องนุ่งห่มทำไม จงพิจารณาดอกไม้ในทุ่งนาเถิด มันเจริญงอกงามขึ้นได้อย่างไร มันไม่ทำงาน มันไม่ปั่นด้าย (29)แต่เราบอกท่านทั้งหลายว่า กษัตริย์ซาโลมอนเมื่อทรงเครื่องอย่างหรูหรา ก็ยังไม่งดงามเท่าดอกไม้นี้ดอกหนึ่ง (30)แม้แต่หญ้าในทุ่งนา ซึ่งมีชีวิตอยู่วันนี้ รุ่งขึ้นจะถูกโยนทิ้งในเตาไฟ พระเจ้ายังทรงตกแต่งเช่นนี้ พระองค์จะไม่สนพระทัยท่านมากกว่านั้นหรือ ท่านช่างมีความเชื่อน้อยจริง (31)ดังนั้น อย่ากังวลและกล่าวว่า ‘เราจะกินอะไร หรือจะดื่มอะไร หรือเราจะนุ่งห่มอะไร’ (32)เพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คนต่างศาสนาแสวงหา พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ทรงทราบแล้วว่าท่านต้องการทุกสิ่งเหล่านี้ (33)จงแสวงหาพระอาณาจักรของพระเจ้าและความชอบธรรมของพระองค์ก่อน แล้วพระองค์จะทรงเพิ่มทุกสิ่งเหล่านี้ให้” (34)“เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายอย่ากังวลถึงวันพรุ่งนี้ เพราะวันพรุ่งนี้จะกังวลสำหรับตนเอง แต่ละวันมีทุกข์พออยู่แล้ว”

มธ 18:1-4/ มก 9:33-37 /ลก 9:46-48 ผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด

(1)ขณะนั้น บรรดาศิษย์เข้ามาเฝ้าพระเยซูเจ้า ทูลถามว่า “ผู้ใดยิ่งใหญ่ที่สุดในอาณาจักรสวรรค์” (2)พระเยซูเจ้าทรงเรียกเด็กเล็ก ๆ คนหนึ่งให้มายืนอยู่กลางกลุ่มพวกเขา (3)แล้วตรัสว่า “เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ถ้าท่านไม่กลับเป็นเหมือนเด็กเล็ก ๆ ท่านจะเข้าอาณาจักรสวรรค์ไม่ได้เลย (4)เพราะฉะนั้น ผู้ใดที่ถ่อมตนลงเป็นเหมือนเด็กเล็ก ๆ คนนี้ ผู้นั้นจะยิ่งใหญ่ที่สุดในอาณาจักรสวรรค์

มธ 22:34-40/ มก 12:28-34 บทบัญญัติเอก

(34)เมื่อชาวฟาริสีได้ยินว่าพระเยซูเจ้าทรงทำให้ชาวสะดูสีนิ่งอึ้งไป จึงมาชุมนุมพร้อมกัน (35)มีคนหนึ่งเป็นบัณฑิตทางกฎหมายได้ทูลถามเพื่อจะจับผิดพระองค์ว่า (36)“พระอาจารย์ บทบัญญัติข้อใดเป็นเอกในธรรมบัญญัติ” พระเยซูเจ้าตรัสตอบว่า (37)“ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านสุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญาของท่าน (38)นี่คือบทบัญญัติเอกและเป็นบทบัญญัติแรก (39)บทบัญญัติประการที่สองก็เช่นเดียวกัน คือท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง (40)ธรรมบัญญัติและคำสอนของบรรดาประกาศกก็ขึ้นอยู่กับบทบัญญัติสองประการนี้”

4. สมณสาสน์ว่าด้วยการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก

คำย่อ

อรค. = คำแถลงของสภาพระสังคายนา เรื่อง การอบรมตามหลัก พระคริสตธรรม (Declaration on Christian Education)

รค.=โรงเรียนคาทอลิก (The Catholic School)

มตศ. =มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก(The Religious Dimension of Education in a Catholic School)

รคส. =โรงเรียนคาทอลิกขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม(The Catholic School on the Threshold of the Third Millennium)

4.1 เป้าหมาย และ พันธกิจของโรงเรียนคาทอลิก

(1) พันธกิจการไถ่กู้

- ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจการไถ่กู้ของพระศาสนจักร โดยเฉพาะการให้การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อ เพื่อให้พระวรสารของ พระคริสตเจ้าหยั่งรากลงไปในสติปัญญาและชีวิตมนุษย์ท่ามกลาง วัฒนธรรมที่หลากหลาย และด้วยนโยบายที่แตกต่างกัน ตามสถานที่ และสภาวะแวดล้อมที่โรงเรียนตั้งอยู่(รค: 9-14)

(2) ฐานะเป็นศูนย์กลางการหล่อหลอมมนุษย์ (Centre of Human Formation)

- เป็นสถานที่สำหรับการหล่อหลอมมนุษย์อย่างบริบูรณ์ โดยมีการ บูรณาการความเชื่อ วัฒนธรรม และชีวิต จนรวมเข้าเป็นหนึ่งเดียว

- มีเนื้อหา สาระ และแผนการเรียนการสอน ที่มุ่งเป้าเพื่อการเจริญก้าวหน้า ของมนุษย์ทั้งครบ โดยการพัฒนามนุษย์จากภายใน และด้วยกาปลดปล่อย เขาให้เป็นอิสระจากเงื่อนไขต่างๆ ที่ขัดขวางไม่ให้เขาบรรลุถึงความเป็น มนุษย์ทั้งครบได้(รค: 26-30)

(3) งานการศึกษา

โรงเรียนคาทอลิกมีเป้าหมายที่จะ

ก. สื่อสารถึงวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างมีวิจารณญาณ และอบรมสั่ง สอนทั้งครบแก่ปัจเจกบุคคล ตามกระแสเรียกของตน

ข. สร้างคริสตชนให้มีคุณธรรมพิเศษต่างๆ ซึ่งจะทำให้เขามีชีวิต ใหม่ในพระคริสต์ และมีส่วนร่วมในการสร้างอาณาจักรของพระเจ้า ด้วยความเชื่อที่เต็มเปี่ยม (รค: 36)

4.2 ผลต่อของนักเรียน

(1) สิทธิขั้นพื้นฐาน (Universal Right) **ด้านการศึกษา**

ก. มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าเชื้อชาติ ฐานะ และอายุใดมีสิทธิได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับจุดหมายปลายทาง ศักยภาพ เพศ ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของตน

ข. การศึกษาอบรมที่แท้จริงมุ่งที่การหล่อหลอมบุคคลมนุษย์ (Formation of the Human Person) ในการแสวงหาจุดหมายปลายทางของชีวิต และคุณงามความดีของสังคมที่มนุษย์มีหน้าที่ในการร่วมกันสร้างขึ้น(อรค: ข้อ 1)

ด้วยอาศัยความก้าวหน้าของจิตวิทยา ศาสตร์และศิลป์ในการสอน เด็กและเยาวชน

ก. มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาวุฒิภาวะทางกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อว่า

- เขาจะค่อยๆสำนึกถึงความรับผิดชอบที่จะเจริญชีวิตของตนเองอย่างถูกต้อง และที่จะแสวงหาอิสรภาพที่แท้จริง

- เขาได้รับการศึกษาเรื่องเพศ ในทางบวกและอย่างระมัดระวังเพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับวัยของตน

- เขาได้รับการฝึกฝนทักษะในการใช้ชีวิตที่จำเป็น และเหมาะสม กับกาลเทศะและมีบทบาทในสังคม ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และในการเข้ามีส่วนในการส่งเสริมคุณงามความดีในสังคม

ข. ได้รับแรงจูงใจให้รู้จักประเมินคุณค่าทางจริยธรรม เพื่อนำไปปฏิบัติตาม ความรู้ที่ลึกซึ้งและความรักในพระเจ้า โดยอาศัยมโนธรรมที่ถูกต้อง (อรค: ข้อ 1)

(2) ผลต่อนักเรียน

เด็กและเยาวชนที่ได้เกิดใหม่ด้วยศีลล้างบาป

ก. ซึมซาบพระพรแห่งความเชื่อที่เขาได้รับ เมื่อเขาเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับพระรหัสธรรมแห่งความรอดมากยิ่งขึ้น

ข. เรียนรู้ที่จะสรรเสริญพระเจ้าด้วยจิตใจและความจริง โดยเฉพาะด้วยการสวดภาวนา และสามารถเจริญชีวิตสมกับที่ได้เกิดใหม่ ด้วยความยุติธรรม และความจริงอันศักดิ์สิทธิ์

ค. พัฒนาตนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ที่เปี่ยมด้วยพระคริสตเจ้า

ง. จากการได้รับรู้ถึงกระแสเรียกของตน เรียนรู้ที่จะเป็นประจักษ์พยาน แห่งความหวังที่มีอยู่ในตัวเขา และเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างสรรค์โลก ตามหลักคริสตธรรม(อรค: ข้อ 2)

4.3 กระบวนการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก (Catholic Formation Process)

ความหมายและคุณลักษณะพิเศษ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง1. มตศ: 1 หน้า 95-96; 98-99 หน้า 152-154

สิ่งที่ทำให้โรงเรียนคาทอลิกมีลักษณะเด่น คือ โรงเรียนคาทอลิกแนะแนวทางให้แก่นักเรียน ในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ที่สอดคล้องกับการเจริญ ชีวิตใหม่จากการได้รับศีลล้างบาป A Christian formation process might therefore be described as an organic set of elements with a single purpose: the gradual development of every capabilities of every student, enabling each one to attain an integral formation within a context that includes the Christian religious dimension and recognizes the help of grace.(มตศ: 98-99)
สภาสังคายนาวาติกัน 2 ได้ประกาศว่า ลักษณะเด่นของโรงเรียนคาทอลิก คือ มิติทางศาสนาใน 4 ด้านของกระบวนการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก ดังต่อไปนี้

4.3.1 **บรรยากาศทางการศึกษา** (Education Climate)

เอกสารที่เกี่ยวข้อง1. มตศ: 24-30หน้า 106-109; 103-112หน้า 157-163

(1)ความร่วมมืออย่างสมัครใจของนักเรียน

บรรยากาศของโรงเรียนที่อบอุ่นและเป็นมิตร สามารถสร้างได้ด้วยการ สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างขันแข็ง อย่างอิสระ ด้วยเจตจำนง และ อย่างมีใจให้ เพื่อการนี้ โรงเรียนคาทอลิกจะต้อง

ก. สนับสนุนให้นักเรียนช่วยสร้างมาตรการที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ เป้าหมายทางการศึกษาบรรลุผล

ข. สร้างความไว้วางใจ และมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่นักเรียน เพื่อเชิญชวนให้พวกเขาเสนอความคิด และทำเพื่อประโยชน์ของ ส่วนรวม

ค. ช่วยให้นักเรียนตระหนักว่า โรงเรียนและกิจกรรมทั้งหมดของ โรงเรียนมีเพียงเป้าหมายเดียว คือ ช่วยให้นักเรียนเติบโตขึ้นเป็น ผู้ใหญ่อย่างมีวุฒิภาวะ

ง. สนับสนุนให้ครูมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียน และให้ นักเรียนเข้ากันได้ดีในหมู่นักเรียนด้วยกัน

(2) การลงทุนลงแรงของครู

เพื่อสร้างบรรยากาศทางการศึกษา ครูจะต้อง

ก. รักนักเรียน และแสดงให้เห็นถึงความรักนี้ เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเขา

ข. ให้กำลังใจ และเสริมแรงให้แก่นักเรียน ในทุกครั้งที่มีโอกาส เพื่อที่จะ ช่วยให้เขาบรรลุถึงเป้าหมายของการศึกษาได้

ค. ใส่ใจในคำพูด คำแนะนำ การให้กำลังใจ ความช่วยเหลือ และการ ตักเตือนอย่างเป็นมิตร เพื่อให้ได้ผล ทั้งทางวิชาการ จริยธรรม และศาสนา

ง. สวดภาวนาให้นักเรียน

(3) **ความช่วยเหลือของพระหรรษทาน**

มิติทางศาสนาของโรงเรียน ทำให้กระบวนการศึกษา (เกี่ยวกับบรรยากาศทางการศึกษา) แข็งแกร่งขึ้น ด้วยการ

ก. ทำให้ทุกคนเห็นพ้องต้องกันในเป้าหมาย และร่วมมือกันเพื่อให้ เป้าหมายนั้นบรรลุผล

ข. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยมีพื้นฐานจากความรักและเสรีภาพ

ค. สนับสนุนให้แต่ละคนใช้ชีวิตอย่างเป็นประจักษ์พยาน ในพระพร แห่งพระวรสาร

ง. ท้าทายนักเรียนให้มุ่งแสวงหาความบริบูรณ์แห่งตน ทั้งในฐานะมนุษย์ และฐานะคริสตชน

ครูสามารถส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ และพันธะในพระพรแห่งพระวรสารได้ด้วยการ

ก. อ้างอิงถึงพระเจ้าบ่อยๆ

ข. เรียนรู้จากประสบการณ์ ถึงวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และซาบซึ้ง ต่อความจริงทางศาสนา อันจะนำไปสู่ความรัก

ค. รักและสื่อสารความจริงในการที่จะให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความจริงใน ความเป็นความจริง และความจริงในคุณค่าที่มีต่อนักเรียน

ง. ใช้คำถาม “ อย่างไร ” และ “ ทำไม ” และ“ อะไร ” อย่างสม่ำเสมอ ในการ อบรม เพื่อชี้และค้นหาคำตอบที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

(4) **บรรยากาศทางกายภาพ**

สร้างบรรยากาศของ “ โรงเรียน– บ้าน” คือ โรงเรียนเป็นส่วนขยายออกมาจากบ้าน ที่มีบรรยากาศของครอบครัวที่อบอุ่น และมีความสุข ด้วยการ

ก. จัดให้มีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ รวมถึงการมีเนื้อที่ในห้องเรียน ลานกีฬา และสันทนาการที่เพียงพอ รวมทั้งสาธารณูปกรอื่นๆ เช่น ห้องพักครู ห้องประชุมสำหรับ ครูผู้ปกครอง ฯลฯ ตามศักยภาพของโรงเรียน

ข. เป็นแบบอย่างของความเรียบง่าย และความยากจน ตามแบบฉบับของ พระวรสาร แต่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สลับซับซ้อนและมีราคาแพงได้

ค. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่อ “โรงเรียนเสมือนบ้าน” ในการช่วยดูแล รักษาความสะอาด เรียบร้อย เท่าที่เป็นได

4.3.2 **การพัฒนาความเป็นมนุษย์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล** (Personal Development of Each Student)

เอกสารที่เกี่ยวข้อง1. รคส: 9-10 หน้า 175-176, 15 หน้า 180-181

•ครูควรได้รับการช่วยเหลือให้ตระหนักว่า ปรัชญาการศึกษาที่แท้จริง ต้องอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติของมนุษย์ ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึงศักยภาพความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้งกระแสเรียกของแต่ละคนด้วย

•กระบวนการศึกษา เป็นการช่วยให้นักเรียนแต่ละคน บรรลุความสำเร็จในการหล่อหลอมอย่างสมบูรณ์เต็มที่(Complete Formation) เท่าที่จะเป็นไปได้

•การอบรมทางวิชาการที่เหมาะสม เป็นแนวทางที่นักเรียนสามารถจัดการหล่อหลอมตนเอง (Self-Formation) ทั้งในฐานะมนุษย์ และคริสตชน เพราะนี่เป็นการเตรียมตัวที่ดีที่สุด เพื่อให้เขาสอนผู้อื่นต่อไปได้(มตศ: 36)

โรงเรียนคาทอลิกมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมความเป็นมนุษย์ทั้งครบ (Promotion of the Human Person) ของแต่ละบุคคล ทั้งทางร่างกาย และทางจิตวิญญาณ โรงเรียนจึงต้อง

(1) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระคริสต์ ด้วยความตระหนัก ว่า คุณค่าทั้งปวงของความเป็นมนุษย์ จะสำเร็จบริบูรณ์และเป็น เอกภาพได้ ในองค์พระคริสต์(รคส: 9)

(2) ด้วยแรงบันดาลใจจากพระวรสาร ให้การศึกษามีรากฐานเบื้องต้น และเกี่ยวข้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์ และชีวิตอย่างชัดเจน

ก. ให้ความสำคัญกับแก่นของความรู้ คุณค่าและวิสัยทัศน์ที่ลึกซึ้ง มากกว่าการเรียนรู้แต่เพียงเปลือกนอกของปรากฏการณ์ หรือการ ตอบสนองต่อปรากฏการณ์ต่างๆ

ข. ให้ความสนใจไม่เพียงกับคำถามว่า “อย่างไร” แต่กับคำถามว่า “ทำไม” ด้วยเช่นกัน

ค. ฟื้นฟูความเป็นเอกภาพในกระบวนการศึกษา ด้วยการเรียนรู้ในภาพ ใหญ่ขององค์ความรู้ และข้อเท็จจริงต่างๆ โดยมีจุดหมายที่ชัดเจน และเน้นย้ำที่ความเป็นมนุษย์ในเอกลักษณ์ส่วนตัวครบทุกด้าน (รคส: 10)

โรงเรียนคาทอลิกมีรากเหง้าอยู่ที่การเป็นโรงเรียนสำหรับทุกคน โดยเฉพาะคนที่อ่อนแอที่สุด ดังนั้น จึงต้องตอบสนองต่อความต้องการด้วยการให้ความใส่ใจเฉพาะเรื่อง โดยต้องเผชิญกับความยากจน

(1) **ความยากจนทางวัตถุ** ทำให้เยาวชนส่วนหนึ่งไม่มีโอกาสที่จะเข้า รับการศึกษาในระบบ และการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก อย่าง เพียงพอ

(2) **ความยากจนแบบใหม่** เป็นภาวะที่เด็กและเยาวชนที่มีชีวิตอยู่ในภาวะที่ยากจนทั้งทางวัตถุและจิตวิญญาณ ตกเป็นทาสของ พระเท็จเทียมใหม่ๆ ที่สังคมอุปโลกน์ขึ้น ซึ่งมีผลให้เด็กและเยาวชน

- ขาดความสำนึกทั้งปวงถึงความหมายในชีวิต และขาดอุดมการณ์ที่จะเป็นแรงบันดาลใจ

- ไม่เคยได้รับการชี้แนะเกี่ยวกับคุณค่า และความงดงามของความเชื่อ-มาจากครอบครัวที่แตกแยก และรักไม่เป็น

- ที่สุด สิ่งที่เขาจะได้ คือ การว่างงาน และการถูกลดทอนคุณค่าของตนเอง(รคส:15)

เพื่อรับมือกับความยากจนใหม่ โรงเรียนคาทอลิกต้องแสดงถึงจิตตารมณ์แห่งความรัก

– ด้วยแรงกระตุ้นที่จะให้โอกาสทางการศึกษา การฝึกฝนทางอาชีพ และการศึกษาอบรมแบบคาทอลิกแก่ทุกคน โดยเฉพาะคนยากจนและผู้ที่ถูกทอดทิ้ง

– อันเป็นการแสดงเครื่องหมายแห่งความรักของพระคริสต์ ต่อคนยากจน คนที่มีใจนอบน้อม และเยาวชนผู้แสวงหาความจริงทั้งหลาย(รคส: 15)

4.3.3 **การบูรณาการวัฒนธรรม ความเชื่อ และชีวิต**(Relationship between Culture, Faith and Life)

เอกสารที่เกี่ยวข้อง1. รค: 37-47 หน้า 32-36, 2. รคส: 11-14 หน้า 177-1793. มตศ: 31-41, 51-52 หน้า 110-116

โรงเรียนคาทอลิก ณ ใจกลางพระศาสนจักร เป็นสถานที่ของการทำงานด้านอภิบาลที่แท้จริง และเฉพาะเจาะจง กล่าวคือ

– มีส่วนร่วมในพันธะกิจการเผยแพร่ของพระวรสารของพระศาสนจักร และเป็นสถานที่พิเศษในการให้การศึกษาอบรมแบบคาทอลิก

– เป็นทั้งสถานที่ในการแพร่ธรรม การให้การอบรมสั่งสอนทั้งครบ การสร้างบุคลิกลักษณะและบรรทัดฐานของบุคคล รวมถึงเป็นสถานที่เรียนรู้ ฝึกหัด ด้วยการเสาวนาของเยาวชน ที่มาจากพื้นเพทางศาสนา และสังคมอันหลากหลาย(รคส:11)

การที่โรงเรียนเป็นที่เผยแพร่ของพระวรสาร เพื่อการแพร่ธรรมที่แท้จริง และเฉพาะเจาะจงนี้ มิใช่เป็นเพียงกิจกรรมเสริม หรือคู่ขนาน หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร แต่ด้วยลักษณะนี้เอง เป็นการให้การศึกษาอบรมแบบคาทอลิก(มตศ:33)

(1) การบูรณาการความเชื่อกับวัฒนธรรม

โรงเรียนคาทอลิกเป็นเครื่องมือเชิงอภิบาลของพระศาสนจักรประเภทหนึ่งด้วย การเป็นสื่อกลางระหว่างความเชื่อและวัฒนธรรม กล่าวคือ ดำรงไว้ซึ่งศรัทธาในความเป็นปัจจุบันของพระวรสาร และในขณะเดียวกัน ก็เคารพในความเป็นเอกเทศ และระเบียบแบบแผนซึ่งถูกต้องในความรู้ของมนุษย์

ด้วยอัตลักษณ์นี้เอง โรงเรียนคาทอลิก

ก. แนะแนวทางแก่ชายและหญิง ให้ไปสู่ความสมบูรณ์แบบทั้งครบ ทั้งการเป็นมนุษย์และการเป็นคริสตชน

ข. ในขณะเดียวกัน ช่วยเหลือพวกเขาให้มีความมั่นคงในความเชื่อสำหรับผู้เป็น คริสตชน นี่คือ ลักษณะ 2 แง่มุมในความจริงเดียวกัน(มตศ: 34)

เพื่อให้บรรลุผลของการบูรณาการดังกล่าว โรงเรียนคาทอลิก จะต้อง

(1) ตระหนักอย่างลึกซึ้งถึงคุณค่าของความรู้ในฐานะที่เป็นความรู้ และต้องไม่ เบี่ยงเบนการให้ความรู้ไปจากเป้าหมายที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผล ใดๆก็ตาม

(2) สอนแต่ละวิชาด้วยวิธีเฉพาะของวิชานั้นๆ เพื่อให้นักเรียนค่อยๆ ซึมซับเอา ความชำนาญ ความรู้ วิธีคิดที่มีเหตุผล และทัศนคติต่อศีลธรรม เพื่อช่วย พัฒนาบุคลิกของเขา ทั้งนี้ไม่ใช่เพียงแค่รับรู้ถึงความรู้ แต่เข้าใจในคุณค่า และค้นพบความจริง

(3) ให้ครูช่วยหล่อหลอมความคิดและจิตใจของนักเรียน และชี้นำให้นักเรียน อุทิศตนทั้งครบแก่พระคริสต์ โดยมีบุคลิกภาพที่พัฒนาขึ้นตามวัฒนธรรม ของมนุษย์ และให้ครูถ่ายทอดพระคริสตธรรม ทั้งด้วยคำพูด และ พฤติกรรมทุกอย่างของตน(รค: 38-43)

หัวใจของแต่ละสาระวิชา คือ ความพยายามทุกวิถีทางที่จะบูรณาการเหตุผลเข้ากับความเชื่อ ซึ่งจะทำให้เกิดเอกภาพ การเชื่อมโยงกัน และการสอดคล้องกัน อันนำไปสู่มุมมองแบบคาทอลิกต่อโลก ชีวิต วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ดังนั้น การศึกษาอบรมแบบคาทอลิกจึง

(ก) ไม่แบ่งแยกเวลาในการเรียนรู้ กับเวลาในการหล่อหลอม

(ข) ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างการให้ได้มาซึ่งความคิด กับการเติบโตในปรีชาญาณ

(ค) ไม่นำเสนอเพียงความรู้ แต่รวมถึงคุณค่าต่างๆที่มี และความจริงที่อาจค้นพบได้

(ง) มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการค้นหาความจริง โดยผ่านทางครูผู้ให้การสั่งสอน และเป็นตัวอย่างในชีวิต ซึ่งสะท้อนภาพที่ชัดเจนพอสมควรของพระอาจารย์ (พระคริสต์)จากแง่มุมนี้ ทุกวิชาในการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก จะมีเนื้อหาเฉพาะของวิชานั้นๆ ที่ได้บูรณาการเข้ากับการหล่อหลอม เพื่อสร้างบุคลิกภาพอย่างมีวุฒิภาวะ (รคส: 14)

วัฒนธรรมของโรงเรียน

– การพัฒนาทางภูมิปัญญากับการเจริญเติบโตในชีวิตคริสตชน ต้องก้าวหน้าเคียงคู่กันไป ยิ่งนักเรียนขึ้นชั้นสูงขึ้น นักเรียนยิ่งต้องตระหนักมากขึ้นถึงความมีอยู่ของการบูรณาการ ของความเชื่อและวัฒนธรรม

– ครูทุกคนด้วยความสามารถทางวิชาชีพ ต้องพัฒนาวิชาสาระของตน ในลักษณะที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถมองข้ามพ้นข้อจำกัดของความจริงที่มนุษย์ค้นพบ(มตศ: 51)

ก. โรงเรียนประถม

- ควรพยายามสร้างบรรยากาศชุมชนในโรงเรียน ให้คล้ายคลึงกับบรรยากาศอันอบอุ่นและสนิทสนมของชีวิตในครอบครัวมากที่สุดที่จะเป็นไปได้

- ทำทุกอย่างที่จะสนับสนุนให้เกิดจิตตารมณ์แห่งความไว้ใจ และความร่วมมือกับผู้ปกครอง อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

- การร่วมมือกันของโรงเรียนและบ้าน เป็นทั้งปัจจัยสำคัญในการพัฒนานักเรียน และยังเป็นการเผยถึงคริสตธรรมที่แฝงอยู่ด้วย(มตศ: 40)

ข. โรงเรียนมัธยม

- พึงให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษ ต่อ“ความท้าทาย” ที่ว่า “วัฒนธรรมของมนุษย์เป็นต้นตอของ (poses for) ความเชื่อ”

- นักเรียนจะต้องได้รับการช่วยเหลือให้สามารถสังเคราะห์ความเชื่อกับวัฒนธรรม เพื่อให้ความเชื่อของเขามั่นคง เพียงพอที่จะดูให้รู้ และปฏิเสธ ค่านิยมเชิงต่อต้านของวัฒนธรรม ซึ่งเป็นภัยต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์ และ ด้วยเหตุนี้เอง ขัดต่อพระวรสารด้วย(มตศ: 52)

(2) การบูรณาการความเชื่อกับชีวิต

ก. สำเร็จได้โดยการเติบโตของคุณธรรมต่างๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะ ของคริสตชน

ข. เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกลับใจที่ใช้เวลา จนกว่านักเรียน จะเป็นอย่างที่พระเจ้าต้องการให้เขาเป็น โดยนักเรียนจะได้รับการ อบรมสั่งสอน

– ให้รู้จักแบ่งปันชีวิตส่วนตัวของเขากับพระเจ้า

– เอาชนะความเป็นปัจเจกนิยม

– ค้นพบกระแสเรียกของตนในการใช้ชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อชุมชนและคนอื่นๆ

– ให้อุทิศตนรับใช้พระเจ้า โดยผ่านเพื่อน พี่น้อง และทำให้โลกเป็นที่ที่น่าอยู่สำหรับมนุษย์มากขึ้น(รค: 45)

เพื่อให้บรรลุผลในการบูรณาการดังกล่าว โรงเรียนคาทอลิก จะต้อง

ก. สั่งสอนให้นักเรียนของตนสามารถแยกแยะ เสียงแห่งจักรวาลที่เผยแสดงถึงพระผู้สร้าง และรู้จักพระเจ้ากับมนุษย์มากขึ้น จากการค้นพบทางวิทยาศาสตร์

ข. เสริมสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน ที่เอื้ออำนวยให้ความเชื่อของนักเรียน ค่อยๆ พัฒนาขึ้นจนมีวุฒิภาวะ และสามารถรับภาระรับผิดชอบที่เขามี จากการรับศีลล้างบาปได้(รค: 47) โรงเรียนคาทอลิก สามารถดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ก็เพราะเหตุผลทางด้านกิจกรรมการศึกษา “ซึ่งความเชื่อ วัฒนธรรม และชีวิต ได้รับการผสมผสานกลมกลืนเข้าด้วยกัน”

4.3.4 การให้ความกระจ่างของความรู้ทั้งปวงด้วยแสงแห่งความเชื่อ (Illumination of All Knowledge with the Light of Faith)

เอกสารที่เกี่ยวข้อง1. มตศ: 47-51, หน้า 120-131

ลักษณะพิเศษประเภทหนึ่งของโรงเรียนคาทอลิก คือ โรงเรียนคาทอลิกตีความและจัดระเบียบวัฒนธรรมของมนุษย์ในแสงสว่างแห่งความเชื่อ(มตศ: 52) ความรู้ที่อยู่บนพื้นฐานและความเชื่อ เป็นบ่อเกิดของปรีชาญาณและมุมมองของชีวิต(รคส: 14)

(1) มิติด้านศาสนาของชีวิตในโรงเรียน

ก. นอกเหนือจากการเรียนบทเรียนในห้องเรียนที่ครูสอน การมีส่วนร่วมของนักเรียน (เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าเป็นการศึกษาค้นคว้า วิจัย ฝึกฝน วัดผล ร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร และการมีความสัมพันธ์ กับ ครู และกลุ่มอื่นๆ

ข. โรงเรียนคาทอลิกได้รับแรงบันดาลใจ และความเข้มแข็งจากพระวรสาร ดังนั้น หลักการที่ว่า “การกระทำใดของมนุษย์ มีความถูกต้องตามจริยธรรม ด้วยมโนธรรม ของมนุษย์ ก็จะถูกต้องต่อพระเจ้าด้วย” สามารถนำมาปรับใช้ได้เป็นอย่างดีในโรงเรียน

ค. นักเรียนควรตระหนักว่า กระบวนการการศึกษาอบรม มิใช่เป็นเพียงกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์เท่านั้น แต่เป็นการเดินทางที่แท้จริงของคริสตชน ไปสู่ความสมบูรณ์ พร้อม เพื่อว่าพวกเขาจะได้รับประโยชน์ และใช้ช่วงเวลาที่ดีที่สุดนี้ได้อย่างมีแก่นสาระ(มตศ: 47-48)

(2) กระบวนการศึกษา กิจกรรมทางภูมิปัญญาที่นักเรียนทำ ต้องอยู่ภายใต้แสงแห่งความเชื่อของคริสตชน ซึ่งจะ

ก. ปลุกเร้าให้เขาอยากรู้จักจักรวาล ในฐานะเป็นสิ่งสร้างของพระเจ้า

ข. กระตุ้นให้เกิดความรักในความจริง ที่มาจากความรู้หรือการตัดสินจากแก่นแท้

ค. ปลุกให้เกิดความสำนึกเชิงวิพากษ์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง แทนที่จะ ยอมรับอย่างไม่ลืมหูลืมตา

ง. ผลักดันให้มีใจรักที่จะเรียนรู้ อย่างมีระบบระเรียบ และด้วยแบบแผนที่ชัดเจน และทำงานอย่างมีความสำนึกในความรับผิดชอบ

จ. ให้ความเข้มแข็งซึ่งจำเป็น เพื่อที่จะยอมเสียสละ และใช้ความเพียรพยายาม ซึ่งจำเป็นในการทำกิจกรรมทางภูมิปัญญานี้(มตศ: 49)

(3) การจัดหลักสูตร

– โรงเรียนคาทอลิกมีหน้าที่ในการพัฒนาแผนการเรียนการสอน เพื่อที่จะแก้ปัญหาอันเกิดจากหลักสูตรที่ไม่แสดงให้เห็นถึงภาพใหญ่อย่างเป็นระบบและเพียงพอ

– ครูในทุกหมวดวิชา ต้องนำเสนอภาพที่เป็นองค์รวมของมนุษย์ โดยรวมมิติทางศาสนาไว้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นมนุษยวิทยา ชีววิทยา จิตวิทยา สังคมวิทยา วิชาปรัชญา ฯลฯ

– นักเรียนควรได้รับการช่วยเหลือให้มองมนุษย์ ในฐานะสิ่งสร้างที่มีชีวิต ที่มีลักษณะทั้งทางด้านกายภาพและจิตวิญญาณ และมนุษย์แต่ละคนมีวิญญาณที่เป็นนิรันดร์ (Immortal Soul) และต้องการการไถ่กู้

– ยิ่งนักเรียนเติบโตขึ้น นักเรียนควรจะมีความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้นว่า แนวความคิดที่แสดงความหมายของ “ความเป็นมนุษย์” เรียกร้องถึงภาระกิจเฉพาะในโลกนี้ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักคิดและการมีอำเภอใจ อิสระภาพและความรู้สึก ความสามารถที่จะเป็นตัวแทนที่แข็งขันและสร้างสรรค์ การเป็นบุคคลที่มีทั้งสิทธิและหน้าที่ในการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น(มตศ: 55)

ก. มนุษยวิทยา

– มิติด้านศาสนาทำให้สามารถเข้าใจความเป็นบุคคลมนุษย์ได้อย่างแท้จริง

– ความเป็นมนุษย์มีศักดิ์ศรีและความยิ่งใหญ่ เหนือกว่าสิ่งสร้างอื่นๆทั้งสิ้น มนุษย์เป็นงานของพระเจ้า ที่ถูกยกให้เป็นบุตรของพระเจ้า มนุษย์จึงกำเนิดมาจากพระเจ้า และมีชีวิตนิรันดรเป็นเป้าหมาย(มตศ: 56)

ข. ประวัติศาสตร์ ครูควร

- แนะนำให้นักเรียนศึกษาเพื่อให้สามารถค้นพบมิติทางศาสนาในโลกแห่งประวัติศาสตร์ของมนุษย์ โดยสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาความชื่นชมในความจริงทางประวัติศาสตร์ และตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาอย่างวิพากษ์วิจารณ์ ถึงเนื้อหาและหลักสูตร ซึ่งกำหนดขึ้นโดยรัฐบาล หรือซึ่งอาจถูกบิดเบือนจากทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน(มตศ: 58-59)

- ช่วยให้นักเรียนได้รับรู้ว่าประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องจริง คือเป็นบทละคร แห่งความยิ่งใหญ่ของมนุษย์ และความหายนะของมนุษย์ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันจะทำให้เกิดแนวทางที่จะใช้ในการตัดสินทางจริยธรรมได้อย่างถูกต้อง

- ช่วยให้นักเรียนมองประวัติศาสตร์ในภาพรวม(as a whole) เพื่อจะได้เห็นถึงการพัฒนาของอารายธรรมต่างๆ และจะได้เรียนรู้ถึงวิวัฒนาการของแนวความคิดต่างๆ เช่น การพัฒนาของเศรษฐศาสตร์ เสรีภาพของบุคคล และความร่วมมือระหว่างประเทศ(มตศ: 58-59)

ค. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ครูจะต้องไม่ละเลยมิติทางศาสนา และควรจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงบวกว่า เป็นส่วนหนึ่งของจักรวาลซึ่งพระเจ้าเป็นผู้สร้าง ความเข้าใจนี้สนับสนุนให้เกิดความสนใจในการทำวิจัยในสิ่งสร้างทั้งหลายของพระเจ้า จนได้ตระหนักรู้ถึงเครื่องหมายแห่งพระปรีชาญาณ และอำนาจของพระเจ้าที่แฝงอยู่ในสิ่งสร้างเหล่านั้น

– สิ่งอัศจรรย์ที่คนในสมัยโบราณได้เรียนรู้เกี่ยวกับจักรวาล และได้บันทึกไว้ในพระคัมภีร์ยังคงถูกต้องและใช้ได้สำหรับการศึกษาในปัจจุบัน ความแตกต่างประการเดียว คือ มนุษย์มีความรู้ที่กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น

– ความเชื่อและความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถขัดแย้งกันได้ เพราะล้วนมีต้นกำเนิดมาจากพระเจ้า

– ความเข้าใจนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ และเพื่อรับใช้พระเจ้าด้วย(มตศ: 54)

ง. วรรณกรรมและศิลปะ

- ในขณะที่ครูช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการรับรู้ในสุนทรียภาพ ครูยังสามารถมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น ถึงคนทั้งปวง ในฐานะเป็นครอบครัวใหญ่

- วิธีที่ง่ายที่สุดที่จะเปิดเผยมิติทางศาสนาในโลกของวรรณกรรมและศิลปะ เริ่มต้นที่การแสดงออกที่เป็นรูปธรรมของศาสตร์ทั้งสองในทุกวัฒนธรรมของมนุษย์ เพราะศิลปะและวัฒนธรรมล้วนเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับความเชื่อทางศาสนา

- ครูควรช่วยสอนให้นักเรียนได้มองเห็นงานศิลปะอย่างลึกซึ้งขึ้น ว่าเป็นภาพสะท้อนของความงดงามของพระเจ้า ในรูปแบบที่จับต้องได้-นักบุญเอากุสตินเชิญชวนให้มองทะลุผ่านเจตนาของศิลปิน เพื่อพบระเบียบอันเป็นนิรันดร์ในงานศิลปะนั้น

4.4 ชุมชนการศึกษา: บทบาทและหน้าที่

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. รด: 70-78 หน้า 45-50, 57-63
2. รคส: 16 หน้า 181-183
3. อรด: ข้อ 3 หน้า 5-6, ข้อ 6 หน้า 8
4. มตศ: 42-45 หน้า 116-119

4.4.0 ชุมชนการศึกษา บทบาทและหน้าที่

ความก้าวหน้าที่สำคัญของโรงเรียนคาทอลิก คือ การเปลี่ยนสถานะของตนจากการมีฐานะเป็นสถาบัน มามีฐานะเป็นชุมชน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในการประกาศพระวรสาร และการอบรมมนุษย์อย่างครบครัน (มตศ: 31)

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ครู ผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาอื่น รวมถึง พ่อแม่ และนักเรียน (มตศ: 32)

สมาชิกของชุมชนโรงเรียน ยิ่งสามารถจะพัฒนาความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันและกันด้วยจิตตารมณ์แห่งเสรีภาพและความรักตามพระวรสารมากขึ้นเท่าใด งานที่พวกเขาทำก็ยิ่งจะบรรลุผลได้มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้น จึงควรเปิดช่องทางการสื่อสารระหว่างสมาชิกเหล่านี้ การประชุมกันบ่อยๆ จะช่วยให้มีการสื่อสารกัน และความมุ่งมั่นที่จะถกเถียงปัญหาที่มีร่วมกัน ก็ยิ่งจะช่วยให้มีการสื่อสารกันมากขึ้น (มตศ: 39)

4.4.1 **พระศาสนจักร**

พระศาสนจักรมีพันธะที่จะต้อง

ก. จัดให้ลูกทั้งหลาย ได้รับการอบรมซึ่งจะทำให้ชีวิตของเขาดื่มด่ำไปด้วยจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้า

ข. ส่งเสริมให้ทุกคนเป็นบุคคลที่มีสมบูรณ์พร้อม ให้ทำคุณประโยชน์ แก่สังคมโลก และสร้างให้โลกเป็นโลกที่เหมาะสมกับมนุษย์มากยิ่งขึ้น (อรค: ข้อ 4)

ในกรณีที่เกิดปัญหาและความขัดแย้ง เกี่ยวกับคุณลักษณะแบบคริสต์ที่แท้จริงของโรงเรียน ผู้มีอำนาจในพระศาสนจักรสามารถและต้องเข้ามาแทรกแซง (รค: 73)

4.4.2 **โรงเรียนคาทอลิก**

หน้าที่ที่ถูกต้อง (Proper Function) ของโรงเรียนคาทอลิก คือ

ก. มุ่งสร้างชุมชนโรงเรียนที่มีบรรยากาศพิเศษตามจิตตารมณ์ของพระวรสาร ในด้านอิสระภาพและความรัก

ข. ช่วยให้เยาวชนเจริญชีวิตสมกับได้เกิดใหม่ เมื่อได้รับศีลล้างบาป

ค. ประสานวัฒนธรรมของมนุษย์ทั้งปวง เข้ากับ ข่าวดีแห่งความรอด เพื่อว่านักเรียนจะค่อยๆได้รับความกระจ่างในความรู้เกี่ยวกับโลก ชีวิต และความเป็นมนุษย์ ด้วยแสงสว่างแห่งความเชื่อ

ง. นำทางนักเรียนในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมโลก และในขณะเดียวกันช่วยเตรียมพวกเขา ในการรับใช้พระอาณาจักรของพระเจ้า

จ. ฝึกอบรมครู ทั้งในความรู้ทางด้านวิชาการและศาสนา ตามที่พวกเขาควรจะมีตามที่เหมาะสมกับคุณสมบัติ และทักษะในการสอนของเขา (อรค: ข้อ 8)

เพราะฉะนั้น โรงเรียนคาทอลิกจึงมีความรับผิดชอบที่จะต้อง

ก. ซื่อสัตย์ต่อเป้าหมายของตน และทบทวนตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ข. กลับไปสู่หลักการพื้นฐาน อันเป็นแรงจูงใจที่ชักนำในพระศาสนจักรเข้ามามีบทบาทในการศึกษา (คือ การเผยแพร่พระวรสาร และประกาศข่าวดี)

ค. ใส่ใจกับความรู้เสมอเกี่ยวกับการสอนแบบใหม่ๆ และร่วมมือกับผู้อื่นที่ทำงานเพื่อพัฒนามนุษยชาติ ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด

ง. ร่วมมือกับโรงเรียนคริสต์อื่นๆ เพื่อความเป็นเอกภาพรวมถึงโรงเรียนของรัฐ และพบปะประชุมและทำวิจัยร่วมกับครู และขยายความร่วมมือไปถึงนักเรียน และครอบครัว (รค: 67)

(1) **หน้าที่ในการรับใช้สังคม**

ก. ต้องมีความเกี่ยวพันกับโลกทั้งในแง่การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมโดยรวม

ข. มีความแน่วแน่ที่จะเผชิญกับสถานการณ์ทางวัฒนธรรมใหม่ๆ และต้องเป็นแบบอย่าง และเป็นตัวกระตุ้นของสถาบันการศึกษาอื่น ด้วยการปฏิบัติที่จะไม่ยอมรับโดยไม่ตั้งข้อสังเกต ต่อโครงการทางการศึกษาที่ไม่ครบถ้วน เพื่อการไขแสดงความจริงของพระศาสนจักร

ค. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมมืออย่างไมตรีและสร้างสรรค์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและพลเมือง บนพื้นฐานของความเคารพและการยอมรับในบทบาทของกันและกันและบนความมุ่งมั่นที่จะให้บริการแก่มนุษยชาติ

ง. แม้ว่าโรงเรียนคาทอลิกจะยอมรับฐานะของตนในระบบโรงเรียนในประเทศต่างๆ และอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศนั้น แต่ก็เรียกร้องที่จะได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนอย่างยุติธรรม ตามส่วนที่พึงได้รับสำหรับผู้ปกครองผู้ซึ่งมีเสรีภาพนี้จะเลือกโรงเรียนให้กับลูกของเขา (รคส: 16-17)

(2) **หน้าที่ในฐานะเป็นศูนย์กลางของชุมชนการศึกษา**

โรงเรียนคาทอลิกเป็นสถานที่พบปะสำหรับผู้ที่ประสงค์ที่จะเผยถึงคุณค่าของคริสตธรรม ในการศึกษา

ก. ส่งเสริมความสัมพันธ์ด้วยความเชื่อต่อพระคริสตเจ้า ซึ่งในพระองค์ คุณค่าต่างๆจะสามารถถูกเติมเต็มให้บริบูรณ์ได้

ข. สร้างบรรยากาศของชุมชนโรงเรียนที่เปี่ยมด้วยจิตตารมณ์แห่งพระวรสารในเรื่องเสรีภาพและความรัก

ค. เป็นชุมชนที่ความเชื่อคริสตชนเกิด และเจริญงอกงามด้วยการเรียกร้องให้รับใช้และรับผิดชอบต่อผู้อื่น (รค: 53-56)

4.4.3 **ครู**

1. ครูมีบทบาทอย่างยิ่งในการปกป้อง และพัฒนาพันธกิจของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับบรรยากาศแบบคาทอลิก และเป็นคุณสมบัติของชีวิตและการสอนของโรงเรียน (รค: 73)

2. ครูจะต้องได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง ด้วยกิจกรรมเชิงอภิบาลที่เหมาะสม การอบรมนี้ต้องมุ่งมั่นให้ครูได้รับแรงกระตุ้นให้เป็นประจักษ์พยานถึงพระคริสต์ในห้องเรียน และแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับงานแพร่ธรรมของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับมุมมองแบบคาทอลิกที่มีต่อโลกและการศึกษา รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับศิลปะในการสอนให้เป็นไปตามหลักการในพระวรสาร(รค: 8)

3. เคียงข้างกับพระสงฆ์และนักบวช ครูผู้เป็นฆราวาส (ครูคาทอลิก) เป็นประจักษ์พยานโดยการใช้ความสามารถ และความศรัทธาในอุดมคติ ของพวกเขาครูฆราวาสเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของกระแสเรียกที่นักเรียนมีเช่นเดียวกัน

ครูฆราวาสควรระลึกถึงความรับผิดชอบในการแพร่ธรรม และมีส่วนร่วมในพันธกิจอันเป็นหนึ่งเดียวของพระศาสนจักร (มตศ: 37)

4.4.4 พ่อแม่

ความรับผิดชอบของพ่อแม่ไม่ได้หมดไป หลังจากส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนคาทอลิก พ่อแม่ยังคงมีหน้าที่

ก. ให้ความร่วมมืออย่างขยันขันแข็งกับโรงเรียน ด้วยการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และใช้โอกาสที่พ่อแม่มีส่วน เกี่ยวข้องนี้ เพื่อที่จะทำให้แน่ใจว่าโรงเรียนจะถือซื่อสัตย์ต่อ หลักการการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก (รค: 73)

ข. สร้างบรรยากาศในครอบครัวให้เต็มไปด้วยความศรัทธาและความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ ครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกที่เด็กได้รู้จักและสรรเสริญพระเจ้า และรู้จักที่จะรักเพื่อนมนุษย์รวมถึงรู้จักสังคมมนุษย์และพระศาสนจักร (อรค: ข้อ 3)

หน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อพ่อแม่ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

ก. ต้องทำให้พ่อแม่ตระหนักว่า พ่อแม่เป็นผู้มีหน้าที่ในอันดับแรก และเป็นหลักในการให้การศึกษาแก่ลูก

ข. ควรจัดให้มีการประชุมพบปะกัน และจัดรายการอื่นๆ ซึ่งจะทำให้พ่อแม่ตระหนักถึงบทบาทของตนเองมากขึ้น และร่วมแรงและร่วมใจกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อการศึกษาของลูก

ค. ใช้โอกาสการจัดประชุมนี้ ปลุกมโนธรรมให้แก่พ่อแม่

ง. ให้พ่อแม่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งในการกำหนดเป้าหมาย และในการช่วยเหลือเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น (มตศ: 43)

4.4.5 ฆราวาส (เจ้าของโรงเรียน)

- พระศาสนจักรยินดีมอบภาระการดูแลโรงเรียนให้แก่ฆราวาส ผู้ซึ่งได้ตั้งโรงเรียนของตนเอง
- แต่อย่างไรก็ตาม การยอมรับว่าโรงเรียนใดจะถือว่าเป็นโรงเรียนคาทอลิกหรือไม่เป็นอำนาจของพระศาสนจักร

– เมื่อฆราวาสได้ตั้งโรงเรียนขึ้นมา ก็ควรจะให้ใส่ใจเป็นพิเศษที่จะสร้างบรรยากาศของชุมชนที่ซึมซาบไปด้วยจิตตารมณ์แห่งเสรีภาพของความรักตามพระวรสาร และควรเป็นประจักษ์พยานในเรื่องนี้ ในการดำเนินชีวิตของตนเอง (มตศ: 38)

4.4.6 **รัฐและสังคม**

การศึกษาคาทอลิกต้องส่งเสริมความเคารพต่อรัฐ และผู้แทนของรัฐ การปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุติธรรม และการแสวงหาประโยชน์ของสาธารณะ (Common Good)

ดังนั้น คุณค่า (Values) ตามขนบธรรมเนียม เช่น เสรีภาพ, ความยุติธรรม ความสำคัญของงาน (Nobility of work) จึงรวมอยู่ในเป้าหมาย และการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนเป็นประจักษ์พยานของคุณค่าเหล่านั้น (มตศ: 45)

ชีวิตของโรงเรียน ควรสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจในสังคมนานาชาติอีกด้วย การศึกษาคาทอลิกมองมนุษยชาติทั้งมวลเป็นครอบครัวใหญ่ ซึ่งอาจถูกแบ่งแยกโดยเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และการเมือง แต่เป็นหนึ่งเดียวในพระเจ้าผู้ทรงเป็นพระบิดาของมนุษย์ทุกคน

ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิก จึงควรมีปฏิกิริยาต่อ และช่วยเหลือการเผยแพร่การวิงวอนของพระศาสนจักรให้มีสันติภาพ ความยุติธรรม อิสรภาพ การพัฒนาของประชากรทุกชาติ และการช่วยเหลือประเทศต่างๆที่ต้องการ (มตศ: 45)

4.4.7 **นักบวช**

โรงเรียนคาทอลิกส่วนใหญ่ อยู่ภายใต้การอำนวยการของคณะนักบวชผู้ถวายตน นักบวชช่วยเสริมคุณค่าและบรรยากาศทางการศึกษา ด้วยคุณค่าของคณะนักบวชเหล่านั้น

ก. นักบวชอุทิศตนโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนตัว เพราะพวกเขาเชื่อมั่นว่าในความจริงแล้ว เป็นพระคริสตเจ้าเองที่พวกเขารับใช้อยู่

ข. นักบวชเป็นประจักษ์พยานอย่างเป็นรูปธรรม ถึงชีวิตของพระศาสนจักรด้วยการภาวนา ภาระงาน และความรัก ซึ่งประกอบขึ้นเป็นชีวิตในชุมชนนักบวช

ค. ความเข้มแข็ง และความสุภาพถ่อมตนในการอุทิศตนทั้งสิ้นแก่พระเจ้าได้ให้ความกระจ่างแจ้งแก่งานของนักบวช และนักเรียนค่อยๆ ซึมซับคุณค่าของการเป็นประจักษ์พยานนี้ ทำให้นักเรียนรักครูของตน ครูผู้ซึ่งเป็นเหมือนของขวัญของเยาวชนทางจิตวิญญาณนิรันดร์ ความรู้สึกนี้จะติดตัวนักเรียนไป แม้ว่าเขาได้ออกจากโรงเรียนแล้ว

พระศาสนจักรกระตุ้นให้นักบวชที่อยู่ในแวดวงการศึกษามิให้เลิกล้มภาระงานทางการศึกษา แม้ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากและถูกเบียดเบียน (มตศ: 35-36)

5. **ความหมายของ จริยธรรม ธรรมและสัจธรรม**

จริยธรรม

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

จริยธรรม หรือ **จริยศาสตร์** เป็นหนึ่งในวิชาหลักของ วิชาปรัชญา ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความดีงามทางสังคมมนุษย์ จำแนกแยกแยะว่าสิ่งไหนถูกและสิ่งไหนผิด หากจะอธิบายอย่างง่ายๆ แล้ว จริยธรรม หมายถึง การแยกสิ่งถูกจากผิด ดีจากเลว มาจากคำ 2 คำคือ *จริย* กับ*ธรรม* ซึ่งแปลตามศัพท์ คือ จริยะ แปลว่า ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ คำว่า ธรรม แปลว่า คุณความดี คำสั่งสอนในศาสนา หลักปฏิบัติในทางศาสนา ความจริง ความยุติธรรม ความถูกต้อง กฎเกณฑ์ เมื่อเอาคำ จริยะ มาต่อกับคำว่า ธรรม เป็นจริยธรรม แปลเอาความหมายว่า กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ หรือหลักความจริงที่เป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติ

ความหมายตามพจนานุกรมในภาษาไทย จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติ ศีลธรรมอันดี ตามธรรมเนียมยุโรป อาจเรียก จริยธรรมว่า Moral philosophy (หลักจริยธรรม) จริยธรรม น. ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

ธรรมตามหลักในศาสนาพุทธ

คำว่า ธรรม พระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ หลวงพ่อพุทธทาส อินทปัญโญ กล่าวว่าคือ

1. ธรรมชาติ
2. กฎของธรรมชาติ
3. หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ
4. การได้รับผลตามกฎของธรรมชาติ

คำว่า ธรรม พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต) กล่าวไว้ว่า คือ “สภาพที่ทรงไว้, ธรรมดา, ธรรมชาติ สภาวะธรรม, สัจธรรม, ความจริง, เหตุ, ต้นเหตุ, สิ่ง, ปรากฏการณ์ ฯลฯ

ที่นำเอาความหมายของคำว่าธรรมที่ท่านผู้รู้กล่าวไว้มาเสนอมากพอสมควรนี้ก็เพื่อความเข้าใจคำว่าธรรม ให้มากขึ้น เพราะเป็นคำที่สำคัญที่สุดและคนทั่วไปมักจะเข้าใจเพียงมัวๆ เท่านั้น

ธรรม หรือสัจธรรม เป็นแม่บท เป็นฐานของทุกอย่าง ต่อจาก สัจธรรม ก็คือสิ่งที่เรียกว่า จริยธรรม อันได้แก่หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความดีงาม ซึ่งเป็นความจริงที่มนุษย์จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามความเป็นจริงของธรรมชาติ ความจริงของมนุษย์ต้องสอดคล้องกับความจริงของธรรมชาติ จึงจะเกิดผลสำเร็จได้ด้วยดี

จากนั้นจึงจะมาถึงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรูปแบบหรือเป็นวิธีปฏิบัติที่จะให้เกิดผลเป็นจริงตามที่มนุษย์ต้องการ

สัจธรรม คือความจริงที่มีอยู่ตามธรรมดา เป็นภาวะของธรรมชาติ

จริยธรรม คือข้อผูกพันที่โยงสัจธรรมนั้นเข้ากับชีวิตและสังคมมนุษย์

วัฒนธรรม คือรูปแบบการปฏิบัติตามจริยธรรมที่ปรากฏในวิถีชีวิตของสังคมมนุษย์

6. **ความหมายของวิริยะอุตสาหะ**

วิริยะ ตามความหมายพจนานุกรม มาจากภาษาอังกฤษ คือ diligence หมายถึง ความ

วิริยะ จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี แปลว่า ความเพียร ความพยายาม ความกล้าที่จะลงมือ

"วิริยะ" เป็นเหตุให้กล้าลงมือทำงานและกล้าเผชิญปัญหาอุปสรรคต่างๆ ขณะทำงาน ตรงกันข้าม หากขาดความเพียรพยายามเสียแล้วก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

วิริยะในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

วิริยะรวมอยู่ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหลายหมวด เช่น

- อิทธิบาท 4 (ฉันทะ, **วิริยะ**, จิตตะ, วิมังสา) อันเป็น คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ แห่งผลที่มุ่งหมาย
- พละ 5 (ศรัทธา, **วิริยะ**, สติ, สมาธิ, ปัญญา) คือ ธรรมอันเป็นกำลัง
- อินทรีย์ 5 (ศรัทธา, **วิริยะ**, สติ, สมาธิ, ปัญญา) คือ ธรรมที่เป็นใหญ่ในกิจของตน
- โพชฌงค์ 7 (สติ, ธัมมวิจยะ, **วิริยะ**, ปีติ, ปัสสัทธิ, สมาธิ, อุเบกขา) อันเป็น ธรรมที่เป็นองค์แห่งการตรัสรู้
- บารมี 10 (ทาน, ศีล, เนกขัมมะ, ปัญญา, **วิริยะ**, ขันติ, สัจจะ, อธิษฐาน, เมตตา, อุเบกขา) อันเป็น ปฏิปทาอันยิ่งยวด คือ ความดีที่บำเพ็ญอย่างพิเศษ เพื่อบรรลุซึ่งจุดหมายอันสูงสุด

7. **ความรับผิดชอบต่อสังคม**

ความรับผิดชอบต่อสังคม ความหมายจากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

ความรับผิดชอบทางสังคมเชิงบรรษัท หรือ **ซีเอสอาร์** (อังกฤษ: corporate social responsibility: CSR) หมายถึง เป็นเครื่องมือที่โลกตะวันตกคิดขึ้นสำหรับใช้ควบคุมหรือถ่วงดุลลัทธิทุนนิยมสุดขั้ว มุ่งกำไรสูงสุด จนหย่อนด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบทางสังคม เป็นกลไกควบคุมธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจข้ามชาติ ให้ต้องประพฤติปฏิบัติในลักษณะที่แสดงความรับผิดชอบทางสังคมในหลากหลายมิติ

หลักการของธุรกิจกับความรับผิดชอบทางสังคม จึงอยู่บนฐานความเชื่อว่า ธุรกิจ กับสังคมจะต้องอยู่ร่วมกัน อย่างช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ช่วยกันลดจุดอ่อนต่อกัน

ความรับผิดชอบทางสังคมเชิงบรรษัทมีหลากหลายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านสิ่งแวดล้อม - ธุรกิจอาจก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมหลากหลายรูปแบบ อาจก่อมลภาวะต่ออากาศ มลภาวะทางเสียง ต่อแม่น้ำลำคลอง ต่อน้ำฝน ต่อน้ำผิวดิน เป็นต้น เช่นธุรกิจสารเคมีอาจก่อพิษภัยทั้งในลักษณะพิษที่เกิดทันทีอย่างเฉียบพลัน หรือค่อยๆ สะสมพิษร้ายทีละน้อยๆ เกิดผลกระทบแบบเรื้อรัง หรือตายผ่อนส่ง ธุรกิจที่ก่อผลร้ายเช่นนี้ต้องมีวิธีป้องกัน ไม่ให้เกิดผลร้ายอย่างได้ผล จึงจะถือว่ารับผิดชอบต่อสังคม
2. ด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ธุรกิจอาจแย่งใช้น้ำจากแหล่งน้ำเดียวกันกับชุมชน อาจใช้ทรัพยากรธรรมชาติชนิดที่ใช้แล้วหมด ธุรกิจจะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชนโดยรอบและต่อสังคมในภาพรวม ที่จะไม่ก่อปัญหาแบบไร้ความรับผิดชอบ
3. ด้านความเป็นธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ - การจ่ายค่าแรง ค่าจ้าง ค่าชดเชย ค่าดูแลสุขภาพอย่างเป็นธรรม การจัดสถานที่ทำงานให้เป็น healthy workplace และ happy workplace การจัดให้เป็น learning organization
4. ด้านจิตวิญญาณของผู้คน - ธุรกิจที่มุงผลกำไรสูง มองความสำเร็จที่ผลกำไร มองความสามารถคู่กับผลได้ทางวัตถุ และเงินเดือน มีแนวโน้มที่จะสร้างวัฒนธรรมวัตถุนิยมสุดขั้ว เพิ่มพูนความโลภ หย่อนด้านจิตวิญญาณ หย่อนด้านความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์
5. ด้านความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจ - ทั้งในด้านความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ตามหลัก BSC - Balanced Score Card คือต่อผู้ถือหุ้น ต่อลูกค้าหรือคู่ค้า ต่อพนักงาน และต่อสังคมวงกว้าง
6. สำคัญที่จิตสำนึก ที่แสดงออกทางการปฏิบัติ และมีคำอธิบาย

ธุรกิจกับความรับผิดชอบทางสังคมในมิติของความเป็นมนุษย์ มิติของความเป็นมนุษย์ คือความเคารพ เห็นคุณค่า ซึ่งกันและกัน สร้างความสัมพันธ์ในลักษณะมนุษย์สัมผัสมนุษย์ อย่างคนที่เท่าเทียมกัน เห็นอกเห็นใจกัน นี่คือสัมผัสที่ธุรกิจขนาดใหญ่ ที่มีภาพของความยิ่งใหญ่และทันสมัยควรได้สร้างขึ้น ผ่านกิจกรรม ธุรกิจกับความรับผิดชอบทางสังคม (CSR)

ความรับผิดชอบต่อสังคม ความหมายจาก www.thaicsr.com

ซีเอสอาร์คืออะไร

ซีเอสอาร์ เป็นคำย่อจากภาษาอังกฤษว่า Corporate Social Responsibility (CSR) หรือ บรรษัทบริบาล หมายถึง การดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กร ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมทั้งในระดับใกล้และไกล ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรหรือทรัพยากรจากภายนอกองค์กร ในอันที่จะทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

หากพิจารณาแยกเป็นรายคำศัพท์ คำว่า **Corporate** มุ่งหมายถึงกิจการที่ดำเนินไปเพื่อแสวงหาผลกำไร (หมายรวมถึงองค์กรประเภทอื่นได้ด้วย) ส่วนคำว่า **Social** ในที่นี้ มุ่งหมายถึงกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์กันหรือมีวิถีร่วมกันทั้งโดยธรรมชาติหรือโดยเจตนา รวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่นและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รายรอบประกอบ และคำว่า **Responsibility** มุ่งหมายถึงการยอมรับทั้งผลที่ไม่ดีและผลที่ดีในกิจการที่ได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแลของกิจการนั้นๆ ตลอดจนการรับภาระหรือเป็นธุระดำเนินการป้องกันและปรับปรุงแก้ไขผลที่ไม่ดี รวมถึงการสร้างสรรค์และบำรุงรักษาผลที่ดีซึ่งส่งกระทบไปยังผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ

รูปภาพแสดงลำดับชั้นของผู้มีส่วนได้เสียในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับซีเอสอาร์



คำว่า กิจกรรม (activities) ในความหมายข้างต้น หมายรวมถึง การคิด การพูด และการ

สังคมในความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ จะพิจารณาตั้งแต่ผู้มีส่วนได้เสียในองค์กร ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียนอกองค์กร ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ สังคมใกล้ และสังคมไกล

สังคมใกล้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับองค์กรโดยตรง ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า ครอบครัวของพนักงาน ชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ ซึ่งรวมถึงสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ

สังคมไกล คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรโดยอ้อม ได้แก่ คู่แข่งขันทางธุรกิจ ประชาชนทั่วไป เป็นต้น

ในระดับของลูกค้า ตัวอย่างซีเอสอาร์ของกิจการ ได้แก่ การสร้างผลิตภัณฑ์ที่เน้นคุณค่ามากกว่ามูลค่า ความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ต่อผู้บริโภค การให้ข้อมูลขององค์กรและตัวผลิตภัณฑ์อย่างเพียงพอและอย่างถูกต้องเที่ยงตรง มีการให้บริการลูกค้าอย่างตรงไปตรงมา เป็นต้น

ในระดับของคู่ค้า ตัวอย่างซีเอสอาร์ของกิจการ ได้แก่ การแบ่งปันหรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือการรวมกลุ่มในแนวดิ่งตามสายอุปทาน ความรอบคอบระมัดระวังในการผสานประโยชน์อย่างเป็นธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบต่อคู่ค้า เป็นต้น

ในระดับของชุมชนและสภาพแวดล้อม ตัวอย่างซีเอสอาร์ของกิจการ ได้แก่ การสงเคราะห์เกื้อกูลชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ การส่งเสริมแรงงานท้องถิ่นให้มีโอกาสในตำแหน่งงานต่างๆ ในองค์กร การสนับสนุนแนวทางการระแวดระวังในการดำเนินงานที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ และการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข เป็นต้น

ในระดับของประชาสังคม ตัวอย่างซีเอสอาร์ของกิจการ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มหรือเครือข่ายอื่นๆ ในการพัฒนาสังคม การตรวจตราดูแลมิให้กิจการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชน การรับฟังข้อมูลหรือทำประชาพิจารณ์ต่อการดำเนินกิจการที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม และการทำหน้าที่ในการเสียภาษีอากรให้รัฐอย่างตรงไปตรงมา เป็นต้น

ในระดับของคู่แข่งขันทางธุรกิจ ตัวอย่างซีเอสอาร์ของกิจการ ได้แก่ การดูแลกิจการมิให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขันด้วยวิธีการทุ่มตลาด การดำเนินงานในทางต่อต้านการทุจริต รวมทั้งการกรรโชก และการให้สินบนในทุกรูปแบบ เป็นต้น

จำพวกของซีเอสอาร์

การดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ มิได้จำกัดว่ากิจการที่กล่าวถึงจะต้องเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่อยู่ในภาคธุรกิจเท่านั้น ในอดีตที่ผ่านมา ภาครัฐเองก็ได้เคยตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งทำให้ส่วนราชการต่างๆ ต้องพัฒนาการปฏิบัติราชการโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

ดังนั้น ต้องถือว่าส่วนราชการต่างๆ ก็ดี มีพันธกิจหลักในการบริหารกิจการบ้านเมืองด้วยความรับผิดชอบเป็นที่ตั้งอยู่แล้ว ทั้งยังเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนโดยไม่แสวงหาผลกำไร ซีเอสอาร์ในภาครัฐจึงมิใช่เรื่องใหม่หรือหลักการบริหารบ้านเมืองแนวใหม่แต่ประการใด แต่เป็นเรื่องที่ข้าราชการทุกคนต้องตระหนักและสำนึกได้เองว่าตนเองมีบทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคมในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา

ฉะนั้น เรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility: SR) สำหรับหน่วยงานของรัฐ จึงถือเป็นบทบาทขั้นพื้นฐานที่พึงมีนับตั้งแต่วันแรกของการก่อตั้งหน่วยงาน หน่วยงานของรัฐถือเป็นผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในงานดังกล่าว อีกทั้งสมควรที่จะดำรงบทบาทเป็นเจ้าภาพงานให้แก่ภาคอื่นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอีกด้วย

เมื่อพิจารณาซีเอสอาร์ตามบทบาทและความเกี่ยวข้องของหน่วยงาน จะสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 จำพวก (division) โดยจำพวกแรกเป็น CSR-after-process ที่มักใช้คำในภาษาไทยว่า **"กิจกรรมเพื่อสังคม"** คือ การดำเนินกิจกรรม (activities) ของหน่วยงาน ซึ่งโดยมากเป็นองค์กรธุรกิจที่แสวงหากำไร เพื่อสร้างให้เกิดประโยชน์แก่สังคมในด้านต่างๆ โดยกิจกรรมที่ดำเนินการนั้นมักแยกต่างหากจากการดำเนินธุรกิจที่เป็นกระบวนการ (process) หลักของกิจการและเกิดขึ้นภายหลัง เช่น การแก้ไขเยียวยาชุมชนที่ได้รับผลกระทบทางมลพิษจากการประกอบการ การแจกจ่ายสิ่งของช่วยบรรเทาสาธารณภัย การเป็นอาสาสมัครช่วยบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ซึ่งกิจกรรมเพื่อสังคมเหล่านี้มักเป็นกิจกรรมที่อยู่นอกเหนือเวลาทำงานตามปกติ

จำพวกที่สองเป็น CSR-in-process ซึ่งปัจจุบันมักเรียกกันว่า **"ธุรกิจเพื่อสังคม"** คือ การดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมที่อยู่ในกระบวนการทำงานหลักของกิจการ หรือเป็นการทำธุรกิจที่หากำไรอย่างมีความรับผิดชอบ เช่น การป้องกันหรือกำจัดมลพิษในกระบวนการผลิตเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชน การผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามข้อกำหนดในฉลากผลิตภัณฑ์ การเปิดเผยข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้องครบถ้วนต่อผู้บริโภค การชดเชยความเสียหายให้แก่ลูกค้าที่เกิดจากความผิดพลาดและความบกพร่องของพนักงาน ซึ่งการดำเนินความรับผิดชอบเหล่านี้ถือเป็นกิจกรรมที่อยู่ในเวลาทำงานปกติของกิจการ

จำพวกที่สามเป็น CSR-as-process ซึ่งอาจเรียกว่าเป็น **"กิจการเพื่อสังคม"** เพื่อให้แตกต่างจากสองจำพวกข้างต้นที่เป็นบทบาทขององค์กรธุรกิจโดยตรง กิจการในจำพวกที่สามนี้ มัก

อย่างไรก็ดี กิจการเพื่อสังคมในความหมายเต็มของ CSR-as-process นั้น มีข้อแตกต่างจากหน่วยงานที่เรียกตัวเองว่า องค์กรที่ไม่มีวัตถุประสงค์หากำไร (non-profit organization) ตรงที่หน่วยงานที่ไม่หากำไร อาจอยู่ในสภาพที่ไม่มีกำไรให้ทั้งแก่ตนเองและแก่สังคม อันเนื่องมาจากการขาดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

แต่สถานะของกิจการเพื่อสังคมนั้น เกิดจากการผสมผสานอุดมการณ์ในแบบนักพัฒนาสังคมเข้ากับการบริหารจัดการในแบบผู้ประกอบการ ซึ่งเป็น**การผนวกจุดแข็งระหว่างแผนงานของภาคประชาสังคมกับกระบวนการที่มีประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ** ในอันที่จะสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมโดยรวม

ขณะเดียวกันกิจการก็สามารถอยู่รอดได้ด้วยการพึ่งพาการดำเนินงานของตนเอง แทนการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอกหรือได้รับการอุดหนุนจากภาษีของประชาชน เรียกว่า เป็น**องค์กรที่หากำไรให้แก่สังคม** (social profit organization) โดยที่เจ้าของกิจการเหล่านี้ มักเรียกตัวเองว่าเป็น**ผู้ประกอบการทางสังคม** (social entrepreneur)

การที่องค์กรที่ไม่มีวัตถุประสงค์หากำไรในรูปแบบเดิม อาศัยทุนสนับสนุนจากการบริจาคก็ดี หรืออาศัยทุนอุดหนุนจากเม็ดเงินภาษีก็ดี ถือว่าเป็นการใช้ทรัพยากรจากสังคมทางหนึ่ง ซึ่งหากดำเนินงานโดยขาดประสิทธิภาพหรือขาดความรับผิดชอบแล้ว ยิ่งต้องได้รับการตำหนิมากกว่าองค์กรที่หากำไรให้แก่ตนเองเป็นเท่าตัว เพราะนอกจากจะเป็นการถือครองทรัพยากรทางสังคมโดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมแล้ว ยังเท่ากับเป็นการปิดโอกาสองค์กรที่ไม่หากำไรแห่งอื่นๆ ในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรเหล่านี้เพื่อทำประโยชน์ให้แก่สังคมด้วย ถือเป็นค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ที่คนในสังคมต้องร่วมกันจ่ายโดยที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดกลับคืนมาเลย

ชนิดของกิจกรรมซีเอสอาร์

ศ.ฟิลิป คอตเลอร์ แห่งมหาวิทยาลัยนอร์ธเวสเทิร์น และแนนซี่ ลี อาจารย์สมทบแห่งมหาวิทยาลัยวอชิงตัน และมหาวิทยาลัยซีแอตเติ้ล ได้จำแนกซีเอสอาร์ไว้เป็น 7 ชนิด (type) กิจกรรม* ได้แก่

1. **การส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหาทางสังคม** (Cause Promotion) เป็นการจัดหาเงินทุน วัสดุสิ่งของ หรือทรัพยากรอื่นขององค์กร เพื่อขยายการรับรู้และความห่วงใยต่อประเด็นปัญหาทางสังคมนั้น ตลอดจนสนับสนุนการระดมทุน การมีส่วนร่วม หรือการเฟ้นหาอาสาสมัครเพื่อ

2. **การตลาดที่เกี่ยวโยงกับประเด็นทางสังคม** (Cause-Related Marketing) เป็นการอุดหนุนหรือการบริจาครายได้ส่วนหนึ่งจากการขายผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยเหลือหรือร่วมแก้ไขประเด็นปัญหาทางสังคมจำเพาะหนึ่งๆ ซึ่งมักมีช่วงเวลาที่จำกัดแน่นอน หรือดำเนินการแบบจำเพาะผลิตภัณฑ์ หรือให้แก่การกุศลที่ระบุไว้เท่านั้น กิจกรรมซีเอสอาร์ชนิดนี้ องค์กรธุรกิจมักร่วมมือกับองค์กรที่ไม่มีวัตถุประสงค์หากำไรเพื่อสร้างสัมพันธภาพในประโยชน์ร่วมกัน ด้วยวิธีการเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ เพื่อนำเงินรายได้ไปสนับสนุนกิจกรรมการกุศลนั้นๆ ในขณะเดียวกันก็เป็นการเปิดโอกาสให้แก่ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือการกุศลผ่านทางการซื้อผลิตภัณฑ์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอื่นใดเพิ่มเติม

3. **การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคม** (Corporate Social Marketing) เป็นการสนับสนุนการพัฒนาหรือการทำให้เกิดผลจากการรณรงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านสาธารณสุข ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านสุขภาวะ ความแตกต่างสำคัญระหว่างการตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคมกับการส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหาทางสังคม คือ การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคมจะเน้นที่**การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม** (Behavior Change) เป็นหลัก ในขณะที่การส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหาทางสังคมจะเน้นที่**การสร้างความตระหนัก** (Awareness) ตลอดจนการสนับสนุนทรัพยากรด้านทุนและอาสาสมัครเพื่อให้รับรู้ถึงประเด็นปัญหาดังกล่าว

4. **การบริจาคเพื่อการกุศล** (Corporate Philanthropy) เป็นการช่วยเหลือไปที่ประเด็นปัญหาทางสังคมโดยตรง ในรูปของการบริจาคเงินหรือวัตถุสิ่งของ เป็นกิจกรรมซีเอสอาร์ที่พบเห็นในแทบทุกองค์กรธุรกิจ และโดยมากมักจะเป็นไปตามกระแสความต้องการจากภายนอกหรือมีผู้เสนอให้ทำ มากกว่าจะเกิดจากการวางแผนหรือออกแบบกิจกรรมจากภายในองค์กรเอง ทำให้ไม่เกิดการเชื่อมโยงเข้ากับเป้าหมายหรือพันธกิจขององค์กรเท่าใดนัก

5. **การอาสาช่วยเหลือชุมชน** (Community Volunteering) เป็นการสนับสนุนหรือจูงใจให้พนักงาน คู่ค้าร่วมสละเวลาและแรงงานในการทำงานให้แก่ชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่และเพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหาทางสังคมที่องค์กรให้ความสนใจหรือห่วงใย องค์กรธุรกิจอาจเป็นผู้ดำเนินการเองโดยลำพัง หรือร่วมมือกับองค์กรหนึ่งองค์กรใด และอาจเป็นผู้กำหนดกิจกรรมอาสาดังกล่าวนั้นเองหรือให้พนักงานเป็นผู้คัดเลือกกิจกรรมแล้วนำเสนอต่อองค์กรเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน โดยที่พนักงานสามารถได้รับการชดเชยในรูปของวันหยุดหรือวันลาเพิ่มเติม

6. **การประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม** (Socially Responsible Business Practices) เป็นการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างพินิจพิเคราะห์ทั้งในเชิงป้องกันด้วยการหลีกเลี่ยง

7. **การพัฒนาและส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการตามกำลังซื้อของคนในระดับฐานราก** (Developing and Delivering Affordable Products and Services) เป็นการใช้กระบวนการทางธุรกิจในการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการสู่ตลาดที่เรียกว่า The Bottom of the Pyramid (BoP) ในราคาที่ไม่แพง เหมาะกับกำลังซื้อของผู้บริโภคในระดับฐานราก ให้สามารถเข้าถึงสินค้าและบริการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมกันกับเป็นโอกาสสำหรับธุรกิจในการเข้าถึงตลาดปริมาณมหาศาล **

การจำแนกกิจกรรมซีเอสอาร์ข้างต้น หากพิจารณาตามตระกูล (order) ของซีเอสอาร์จะพบว่ากิจกรรม 3 ชนิดแรก เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการพูด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการสื่อสารการตลาดที่เข้าข่ายการดำเนินกิจกรรมโดยใช้ทรัพยากรนอกองค์กรเป็นหลัก (Social-driven CSR) ส่วนกิจกรรม 4 ชนิดหลัง เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการกระทำ หรือเป็นการดำเนินกิจกรรมขององค์กรโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในองค์กรเป็นหลัก (Corporate-driven CSR)

และหากพิจารณาโดยยึดที่ตัวกระบวนการทางธุรกิจ (business process) ซีเอสอาร์ในตระกูล Corporate-driven CSR ยังสามารถจำแนกออกเป็นซีเอสอาร์จำพวก (division) ที่อยู่ในกระบวนการทางธุรกิจ (CSR in process) กับซีเอสอาร์จำพวกที่อยู่นอกกระบวนการทางธุรกิจ หรือเกิดขึ้นภายหลังโดยแยกต่างหากจากกระบวนการทางธุรกิจ (CSR after process)

การพัฒนาซีเอสอาร์ในองค์กร

กิจกรรมซีเอสอาร์ มิได้สิ้นสุดที่การบริจาคเงินหรือบริจาคสิ่งของให้แก่หน่วยงานสังคมสงเคราะห์หรือมูลนิธิไปดำเนินการ แต่เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่องค์กรที่ “ดี”

องค์กรที่สามารถบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการสังคมสงเคราะห์ได้นั้น แสดงว่าเป็นองค์กรที่เจริญเติบโตในธุรกิจและมีความ “เก่ง” อยู่ในตัวแล้ว ประเด็นที่สำคัญ คือ ทำอย่างไรจึงจะใช้ความ “เก่ง” ในการดำเนินกิจกรรมซีเอสอาร์ หรือถ่ายทอดความ “เก่ง” นั้นให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในสังคม ที่แต่เดิมได้รับเป็นเงินหรือสิ่งของ

กิจกรรมซีเอสอาร์ที่เกี่ยวข้องกับการให้เงินหรือสิ่งของ อาจมิใช่การแก้ปัญหาระยะยาวให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในสังคม แต่การพัฒนาทักษะและศักยภาพให้แก่พวกเขาเหล่านั้นต่างหากที่น่าจะเป็นคำตอบ และการพัฒนาในเรื่องดังกล่าว ก็สามารถใช้ความ “เก่ง” ที่มีอยู่ในธุรกิจให้เกิดประโยชน์ได้

กิจกรรมทางซีเอสอาร์ ประกอบทั้ง การคิด การพูด และการกระทำ และเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตขององค์กรที่ได้ผ่านวัยเด็ก วัยรุ่น และเป็นผู้ใหญ่ที่พร้อมจะช่วยเหลือและมีความ

การออกแบบและพัฒนากิจกรรมซีเอสอาร์ เป็นงานที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์และความจริงใจ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในวัยเด็ก

การดำเนินกิจกรรมซีเอสอาร์ จำเป็นที่องค์กรควรเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้หรือถ่ายทอดความ “เก่ง” ด้วยความมุ่งมั่นและพละกำลัง ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในวัยรุ่น

การติดตามและประเมินผลกิจกรรมซีเอสอาร์ เพื่อนำไปสู่การสื่อสารทั้งกับคนในองค์กรและสังคมภายนอก เป็นบทบาทที่ต้องอาศัยความรอบคอบระมัดระวัง และเป็นบทบาทของผู้ใหญ่ในการถ่ายทอดข้อมูลให้มีความถูกต้องแม่นยำ และมีผลลัพธ์เชิงบวกกลับมาสู่องค์กรในที่สุด

เงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาซีเอสอาร์ในองค์กรให้ประสบผลสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในสังคมไปพร้อมๆ กัน คือ การเชื่อมร้อยกิจกรรมทางธุรกิจให้มีส่วนประสมของความรับผิดชอบทางสังคมอย่างเป็นเนื้อเดียวกัน

ส่วนที่ 2

2.1 ตารางวิเคราะห์อัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์	ปรัชญา / นโยบาย	การจัดการศึกษาตามแนวมงฟอร์ต	สมณสาสน์	คุณค่าพระวรสาร
1. ยึดมั่นสัจธรรม 1.1 ผู้เรียนที่แสวงหาและรู้จักสัจธรรม 1.2 ผู้เรียนเข้าถึงและปฏิบัติตามสัจธรรมอย่างต่อเนื่อง 1.3 ผู้เรียนเห็นคุณค่าสัจธรรม	✓	✓	✓	✓
2. มีวิริยะอุตสาหะ 2.1 ผู้เรียนตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน 2.2 ผู้เรียนทำงานด้วยความเพียรพยายามอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย 2.3 ผู้เรียนกล้าเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	✓	✓	✓	✓
3.รับผิดชอบต่อสังคม 3.1 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชนและสังคม 3.2 ผู้เรียนที่เคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนและผู้อื่น 3.3 ผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	✓	✓	✓	✓

2.2 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องทิศทางการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
1) วิสัยทัศน์ฝ่ายจิต	1.1 พัฒนาประสบการณ์และทิศทางฝ่ายจิตที่ลึกล้ำในชีวิตซึ่งช่วยเหลือบรรดานักเรียนให้ได้พบปัญญาของพระเจ้าและดำเนินชีวิตตามการเรียกร้องนั้น	1	
	1.2 หยั่งรากในวัฒนธรรมความเชื่อของพวกเขาโดยทางการเผชิญหน้าส่วนตัวกับพระเจ้าที่ช่วยเหลือพวกเขาเฉลิมฉลองความหลากหลายและการรักกันและกัน		
	1.3 ส่งเสริมชีวิตคริสตชนของชุมชนคาทอลิกโดยทางกิจกรรมฝ่ายจิตและฝ่ายศาสนาต่างๆ โดยไม่แยกตัวไปจากบรรดาผู้นับถือศาสนาอื่นๆ		
	1.4 ปลูกฝังวัฒนธรรมของสถาบันคาทอลิกที่แท้จริงอันเป็นสากล มีพื้นฐานอยู่บนคุณค่าต่างๆ เช่นบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ยุติธรรมและสายสัมพันธ์ที่แท้จริง ให้บริการแก่ทุกคน มีบูรณาการ การมีส่วนร่วมและมีน้ำใจในการให้อภัย		
	1.5 ผู้ร่วมบริหารทุกคนซึมซับจิตตารมณ์และค่านิยมต่างๆ ในแนวมงฟอร์ตโดยทางโครงการและโครงสร้างต่างๆ		
2) การจัดการศึกษาเชิงอ้าแขนรับ	2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบอ้าแขนรับโดยมีนโยบายในการรับเด็กที่ชัดเจนโดยกำหนดเปอร์เซ็นต์ของการรับนักเรียนที่มาจากส่วนของสังคมที่ด้อยโอกาสทางร่างกาย สังคม เศรษฐกิจ เช่น ผู้ที่มีความสามารถแตกต่างออกไป ผู้ติดเชื้อเอดส์ ชนเผ่าต่างๆ ผู้ตกขอบสังคม สตรี ชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพและคนยากจน		
	2.2 ยึดมั่นกับระบบโรงเรียนทั่วไปที่อ้าแขนรับทุกส่วนของสังคมโดยไม่กีดกัน โดยให้โอกาสแรกที่สุดต่อคนยากจนและผู้ที่เปราะบาง		
	2.3 ยึดมั่นในหลักการที่ว่า ไม่มีเด็กคนใดจะถูกปฏิเสธจากการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตเพียงเพราะสาเหตุทางเศรษฐกิจ		

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
	2.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาของผู้ที่มีความสามารถแตกต่างออกไปตามประเพณีของคาเบรียล เดแอ โดยทางสถาบันพิเศษแบบบูรณาการ		
	2.5 จัดการศึกษาด้านเทคนิคเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ซึ่งจะเพิ่มโอกาสแก่เยาวชน		1.6 สร้างผลงานจากเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามจินตนาการ
	2.6 จัดโครงการเปิดรับสภาพใหม่ๆ ที่ได้วางแผนไว้อย่างดีสำหรับบรรดานักเรียนและสมาชิกอื่นๆ ของชุมชนการศึกษาต่อสภาพความยากจน ความอยุติธรรมและการล่วงละเมิดสิทธิต่างๆ รวมทั้งการใคร่ครวญเชิงวิเคราะห์และการยอมรับต่อประสบการณ์นั้นๆ		
	2.7 พัฒนาความตระหนักอย่างลึกซึ้งในตัวนักเรียนต่อแก่นของค่านิยมแนวมงฟอร์ตและการมีส่วนในการให้ต่างๆ ที่นักเรียนควรกระทำเพื่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม		
	2.8 ใช้หลักสูตรและวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน		
	2.9 ปลูกฝังทัศนคติภายในด้านการเคารพต่อสตรีและเด็ก และเพื่อปกป้องสิทธิของพวกเขา		
	2.10 ช่วยเหลือชุมชนการศึกษาให้เผชิญหน้ากับความมีอคติและมุมมองเก่าๆ เกี่ยวกับชุมชนและผู้คนบางกลุ่ม เพื่อว่าพวกเขาจะสามารถมองผู้คนและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความเป็นห่วงเป็นใยอย่างแท้จริงและถูกต้อง		2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
	2.11 ปลูกฝังทัศนคติต่างๆ ของการร่วมมือ ร่วมงานและเอื้ออาทรต่อทุกคนในกระบวนการจัดการศึกษา และนี่ก็คือการส่งเสริมพระอาณาจักรของพระเจ้า		
3) วิธีการของการรับสภาพเช่นเดียวกัน	3.1 มีวัฒนธรรมทางสายสัมพันธ์แบบส่วนตัวและอบอุ่นต่อทุกคน		

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
	3.2 บรรดาครูและผู้บริหารเป็นผู้ชี้แนะและผู้นำในชีวิตของบรรดานักเรียน ให้ความสนใจส่วนตัวในด้านการพัฒนาเชาวน์ปัญญา อารมณ์ ศีลธรรมและฝ่ายจิตของทุกคน และช่วยเหลือแต่ละคนให้พัฒนาสำนึกของการเห็นคุณค่าของตนเองและความรับผิดชอบ		
	3.3 มีส่วนร่วมในความเจ็บปวดและการต่อสู้ของส่วนที่เปราะบางที่สุดรอบๆ โรงเรียนด้วยการมีโครงการที่เหมาะสมและวางแผนเป็นอย่างดี		
	3.4 มีความเรียบง่ายและโปร่งใสในทุกด้านของกระบวนการจัดการศึกษา		
4) นวัตกรรมใหม่ๆ และความคิดริเริ่ม	4.1 นักเรียนจะได้รับการหล่อหลอมทางเชาวน์ปัญญาที่รวมทั้งพัฒนาการทางขีดความสามารถที่จะใช้เหตุผลอย่างใคร่ครวญ คิดอย่างมีตรรกะ และประเมินผลในเชิงวิเคราะห์จากการสอนที่เชี่ยวชาญและมีแรงบันดาลใจที่ดี		7.1 – 7.9 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
	4.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาจินตนาการ อารมณ์และมิติในทางสร้างสรรค์ของตนต่อชีวิตด้วยกิจกรรมและโครงการต่างๆ ด้านการวางแผนด้วยสมองซีกขวาแบบเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติ		1.6 สร้างผลงานจากเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามจินตนาการ
	4.3 ให้โอกาสนักเรียนมีการเรียน การฟังและการร่วมมือร่วมกัน โดยทางโครงงานและโครงการต่างๆ ทั้งหลาย	2.1	3.1 – 3.4 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
	4.4 จัดโครงการและวิธีการที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นทางเชาวน์ปัญญาในตัวนักเรียน และปลูกฝังทัศนคติในด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการค้นคว้าส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้สามารถจัดการกับข้อเรียกร้องในชีวิตที่เกิดขึ้นใหม่ๆ อยู่เสมอ	2.1	

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
	4.5 พัฒนาในตัวนักเรียนและให้ข้อมูลด้านมุมมองเชิงวิเคราะห์ต่อสื่อสารมวลชน เครือข่ายทางสังคมและวิธีการสื่อสารอื่นๆและการมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากเทคโนโลยี เพื่อที่พวกเขาจะสามารถแยกแยะตัวเลือกส่วนตัวต่างๆ แทนที่จะถูกสื่อต่างๆ ครอบงำเอา	2.2	4.1 – 4.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล
	4.6 พัฒนาวัฒนธรรมชีวิตและความสมบูรณ์พูนสุขในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและโครงการต่างๆ เพื่อที่นักเรียนจะสามารถจัดการกับสภาพการณ์ความเครียดต่างๆ และวิกฤติส่วนตัวด้วยความอดทนและในแบบที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว		
	4.7 สถาบันจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตต่างๆ มีพลังในการทดลองวางแผนหลักสูตร วิธีการสอนต่างๆ และวัฒนธรรมสถาบันที่สอดคล้องกับค่านิยมแก่นต่างๆ ในแนวมงฟอร์ต เพื่อสร้างรูปแบบทางการศึกษาสำหรับโลกใหม่ที่กำลังก่อตัวขึ้นมา		
5) ผลประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก	5.1 ให้ความมั่นใจต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐานของเด็ก รวมทั้งอาหารอย่างพอเพียง ความสมบูรณ์พูนสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และบรรยากาศที่ปลอดภัยทั้งในบริเวณโรงเรียนและภายนอก		1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ 1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน 11.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน มั่นคง สะอาด และปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดีสภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน
	5.2 ให้ความมั่นใจต่อการมีส่วนร่วมของเด็กๆ อันเหมาะควร ในด้านการตัดสินใจต่างๆ ที่ส่งผลต่อพวกเขา ทั้งในด้านสิทธิในตัวพวกเขาในฐานะบุคคลและในฐานะผู้ตัดสินใจอย่างรับผิดชอบในชีวิตวัยผู้ใหญ่ของพวกเขา		

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
	5.3 กระบวนการเรียน/การสอนกระทำในแบบมีส่วนร่วม เพื่อดึงขีดความสามารถอันซ่อนเร้นในตัวเด็กทุกคนออกมา		7.3 ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสติปัญญา 10.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน
	5.4 หลีกเลี่ยงการกีดกันทุกอย่างทางด้านเพศ ศาสนา วรรณะและชนชั้น ไม่ว่าในด้านการรับเด็ก หรือในกระบวนการเรียน/การสอน		
	5.5 การให้สิทธิในเชิงบวกในด้านการรับเด็กและกระบวนการเรียนรู้อื่นๆ นั้น มุ่งต่อบรรดาผู้ด้อยโอกาสและตกขอบสังคม เช่นเด็กหญิง ผู้ที่สังคมทอดทิ้งและอื่นๆ		
	5.6 คำประกาศของสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิเด็ก เป็นแนวปฏิบัติในการวางแผนหลักสูตร วิธีการสอน การบริหารและวัฒนธรรมสถาบัน		
6) ผู้ร่วมงานและการมีเครือข่าย	6.1 แนะนำชุมชนทางการศึกษาที่กว้างขวางขึ้นไป ถึงชีวิตและวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต	3.1	
	6.2 เสริมพลังแก่บรรดานักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้ร่วมงานอื่นๆ ในด้านการจัดการศึกษา ให้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในพันธกิจแนวมงฟอร์ต		
	6.3 ฝึกฝนบรรดานักเรียนในด้านทักษะทาง EQ ที่จะทำให้พวกเขามีความเป็นมนุษย์เข้าใจและเอื้ออาทรต่อกันและกันและต่อมนุษย์ทั่วโลก	3.1,3.2	2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
	6.4 อำนวยความสะดวกในด้านการสร้างกลุ่มและความร่วมมือกันในหมู่นักเรียนและครู ทั้งด้านหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร		

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
	6.5 แบ่งปันทรัพยากรต่างๆ โครงการและสถานที่กับสถาบัน การศึกษารอบข้าง เพื่อมีบทบาททางการอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาในเขตนั้น		
	6.6 มีเครือข่ายกับทั้งผู้รับผิดชอบฝ่ายรัฐและเอกชนในด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมกันและกันและให้การสนับสนุนต่อบรรดาผู้ที่ด้อยโอกาสต่างๆ		9.1.1(7) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
	6.7 เสริมพลังกลุ่มเพื่อนมงฟอร์ตให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ตในทุกระดับ รวมไปถึงการวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบและการประเมินผล		
7) เคารพต่อชุมชนของชีวิต (Community of Life)	7.1 ปลูกฝังบรรดานักเรียนให้เคารพและใส่ใจต่อชุมชนของชีวิตในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ	3	
	7.2 ลด นำกลับมาใช้ใหม่ และหมุนเวียนการใช้วัสดุต่างๆ ที่ใช้กันในระบบบริโภค		2.1.7 ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง
	7.3 ใช้พลังงานอย่างระมัดระวังและมีประสิทธิผล		2.1.7 ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง
	7.4 ปรับแนวทางชีวิตให้ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและจำกัดความต้องการทางวัตถุ		2.1.7 ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง
	7.5 พัฒนาวัฒนธรรมสถาบันซึ่งแสดงออกถึงความเคารพและการใส่ใจต่อชุมชนของชีวิต		
	7.6 ยอมรับค่านิยมและหลักการต่างๆ ในปฏิญญาโลก (Earth Charter) เป็นแนวทางของการอุทิศตนต่อการใช้ทรัพยากรของโลกด้วยความเคารพและอย่างยั่งยืน		

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
8) แสวงหาความเป็นเลิศ	8.1 บรรยากาศด้านการศึกษาที่ช่วยนักเรียนทุกคน ตามแต่ความถนัดของแต่ละคน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางสังคม มานุษยวิทยา ชีวิตจิต อารมณ์ ร่างกายและวิชาการ	2	7.3 ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสติปัญญา 10.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน
	8.2 บรรดานักเรียน ครูและคนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการศึกษา มีวัฒนธรรมในการร่วมมือและการร่วมกันทำงานในระดับสูง		
	8.3 ขีดความสามารถของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกในชีวิต อันเป็นผลของการวินิจฉัยแบบผู้ใหญ่ตามการเรียกร้องขององค์ปัญญานิรันดร์ และเต็มใจลงทุนลงแรงกับตัวเลือกนั้นๆ		
	8.4 การปรากฏตัวในสถาบันเป็นเปอร์เซ็นต์สูงของบรรดานักเรียนจาก “กลุ่มที่โลกทอดทิ้ง” ซึ่งมีการจัดเตรียมโครงสร้างสนับสนุนอันจำเป็นเพื่อบรรลุความเป็นเลิศเหมือนคนอื่นๆ		9.1.1(7) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
	8.5 สถาบันที่อ้าแขนรับ โดยที่ผู้คนทุกความเชื่อ ทุกวัฒนธรรมและทุกกลุ่มสังคมอาจเติบโตร่วมกันและสร้างสายสัมพันธ์ที่ถาวรและมีความหมาย		
	8.6 เปิดรับเทคโนโลยีใหม่ๆ และความก้าวหน้าทางวิธีสอนเพื่อกระบวนการเรียนการสอนอย่างเต็มที่		7.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมา บูรณาการในการจัดการเรียนรู้
	8.7 ตระหนักอย่างสูงต่อสภาวะแวดล้อม เคารพต่อชุมชนของชีวิต และความต้องการของคนรุ่นอนาคต	3.3	

มิติการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต		สอดคล้องกับ	
มิติ	**ประเด็น**	**อัตลักษณ์** FSG	**มาตรฐานการศึกษา** FSG
	8.8 เคารพต่อสิทธิมนุษยชนของทุกคน โดยเฉพาะของส่วนที่เปราะบางที่สุดของสังคม	3.2	
	8.9 มีศิษย์เก่าในเปอร์เซ็นต์สูงที่สะท้อนถึงคุณภาพขององค์ปัญญา อันเป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต และมีส่วนในการการสร้างโลกที่ยุติธรรม เป็นพี่น้องกันและยั่งยืนในส่วนต่าง		

ส่วนที่ 3 อัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

อัตลักษณ์การศึกษาโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย “ผู้เรียนยึดมั่นสัจธรรม มีวิริยะอุตสาหะ รับผิดชอบต่อสังคม”

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	ข้อมูลประกอบเกณฑ์การพิจารณา
1 ยึดมั่นสัจธรรม	1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่แสวงหาและรู้จักสัจธรรม	1. ข้อมูลของผู้เรียนที่ได้ไปศึกษา/เรียนรู้เกี่ยวกับสัจธรรม-หลักศาสนาที่ตนนับถือ เช่น กิจกรรมในแผนการสอน 8 กลุ่มสาระ โครงการ/กิจกรรมของงานอภิบาล สัมผัสชีวิต ค่ายทักษะชีวิต ค่ายอาสาพัฒนา 2. ข้อมูลบันทึกเกี่ยวกับผู้เรียนแสวงหาสัจธรรมด้วยตนเอง เช่น แผนการสอนวิชาสังคม 3. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน
	1.2 ร้อยละของผู้เรียนเข้าถึงและปฏิบัติตามสัจธรรมอย่างต่อเนื่อง	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนในการดำเนินชีวิตโดยใช้สัจธรรมที่รู้จัก-หลักศาสนาที่ตนนับถือและเข้าถึงอย่างเป็นประจำ 2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในการใช้สัจธรรม-หลักศาสนาที่ตนนับถือ ในการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคของตนเอง 3. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในการแบ่งปันสัจธรรมที่รู้จักและเข้าถึงให้กับผู้อื่นตามโอกาสที่เหมาะสม 4. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน
	1.3 ร้อยละของผู้เรียนเห็นคุณค่าสัจธรรม	1. ข้อมูลของผู้เรียนที่ใช้สัจธรรมที่รู้จักและเข้าถึงเป็นจุดหมายของชีวิต 2. ข้อมูลของผู้เรียนที่สะท้อนการเข้าถึงในการเข้าใจชีวิตและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	ข้อมูลประกอบเกณฑ์การพิจารณา
2. **มีวิริยะอุตสาหะ**	2.1 ร้อยละของผู้เรียนตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนที่ค้นคว้าหาความรู้/มีชิ้นงาน/มีผลงาน สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น โครงงานวิทยาศาสตร์ โครงงานอาชีพ ฯลฯ 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนเข้าร่วมฝึกซ้อมและเข้าร่วมเล่น/เข้าร่วมกิจกรรม จนสำเร็จตามที่กำหนด เช่น ฝึกซ้อมกีฬา ฝึกซ้อมเชียร์ ค่ายลูกเสือ ฯลฯ 3. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน
	2.2 ร้อยละของผู้เรียนทำงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนทำงานจนสำเร็จโดยไม่ละทิ้งกลางคัน 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นทีมได้จนสำเร็จตามที่กำหนด 3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนทำงานหรือร่วมกิจกรรมจนครบหรือสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายแม้จะเป็นสิ่งที่ไม่ชอบแต่เป็นมติของส่วนรวม 4. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน
	2.3 ร้อยละของผู้เรียนกล้าเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนไม่หลีกเลี่ยงการทำงาน / กิจกรรมที่ยาก โดยอยู่ร่วมจนครบ/สำเร็จตามที่กำหนด 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนทำงานอย่างต่อเนื่อง /ไม่ละทิ้งกลางคันจนผลงานสำเร็จ 3. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	ข้อมูลประกอบเกณฑ์การพิจารณา
3. รับผิดชอบต่อสังคม	3.1 ร้อยละของผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชนและสังคม	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถิติผู้เรียนไม่โกง / ไม่ฉ้อฉล / ไม่เบียดบังผลประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นของตน เช่น ไม่ลอกการบ้าน ไม่ทุจริตในการสอบ 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนรับผิดชอบต่อทั้งผลดีและผลเสียต่างๆ ที่เกิดจากการทำงานของตนเอง เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การทำงานของตนเอง 3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถิติผู้เรียนเข้าร่วมและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ (จิตสาธารณะในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) 4. แผนการสอนครู 8 กลุ่มสาระ 5. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน
	3.2 ร้อยละของผู้เรียนที่เคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนและผู้อื่น	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนใช้สิทธิ เสรีภาพให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น ชุมชนและสังคม 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อรักษาสิทธิ เสรีภาพของตนเองและส่วนรวม 3. แผนการสอนครู 8 กลุ่มสาระ 4. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน
	3.3 ร้อยละของผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริม / พัฒนา / อนุรักษ์ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้ 3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้เรียนรู้จักเลือกใช้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า 4. แผนการสอนครู 8 กลุ่มสาระ 5. ข้อมูลจากผลการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เรียน

ส่วนที่ 4 การนำอัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยสู่การปฏิบัติ

ให้โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยได้ให้ความรู้ความเข้าใจในอัตลักษณ์การจัดการศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย กับบุคลากรของโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ในแต่ละโอกาสตามความเหมาะสม

การนำอัตลักษณ์การจัดการศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยสู่การปฏิบัติ โดยนำอัตลักษณ์การจัดการศึกษาฯ เป็นเป้าหมายในการจัดทำแผนพัฒนาของโรงเรียนและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา ให้มีการประเมินการบรรลุเป้าหมายตามแผนงานในแต่ละปีการศึกษาตามรูปแบบที่ฝ่ายการศึกษาของมูลนิธิฯกำหนด

ฝ่ายการศึกษามูลนิธิฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม และประเมินการนำอัตลักษณ์การจัดการศึกษาฯ สู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายของมูลนิธิฯ จัดรวบรวมผลงาน ความสำเร็จของโครงการและความสำเร็จตามอัตลักษณ์การจัดการศึกษาฯ ของแต่ละโรงเรียน และจัดพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณะชน

รายการอ้างอิง

คณะเซนต์คาเบรียลแแห่งประเทศไทย. **ลักษณะเฉพาะของการศึกษาเซนต์คาเบรียล**, 2539.

คณะเซนต์คาเบรียลแแห่งประเทศไทย. **งานอภิบาลในโรงเรียน**, 2543

ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล. **ทิศทางการจัดการศึกษาในแนวมงฟอร์ต - การจัดการศึกษาแนวมงฟอร์ตในศตวรรษที่ 21**, โรม. 2551

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558)ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, 2554.

สภาการศึกษาคาทอลิก(แห่งประเทศไทย). **อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก**, กรุงเทพ : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ. 2551

วิกิพีเดีย. **ความรับผิดชอบทางสังคมเชิงบรรษัท**

www.thaicsr.com . **ความรับผิดชอบต่อสังคม**

คณะกรรมการ
จัดทำอัตลักษณ์การศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธทรัพย์
ภราดา ดร.วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์

คณะกรรมการดำเนินงาน

ภราดาศักดา	สกนธวัฒน์	ประธานกรรมการ
ภราดาสมพร	คงวิมล	รองประธานกรรมการ
ภราดาวิหาร	ศรีหาพล	กรรมการ
ภราดาทักษบุตร	ไกรประสิทธิ์	กรรมการ
ภราดาชำนาญ	เหล่ารักผล	กรรมการ
ภราดาสุรเดช	วิสุทธิวรรณ	กรรมการ
ภราดา ดร.อำนวย	ยุ่นประยงค์	กรรมการ
ภราดา ดร.ทินรัตน์	คมกฤส	กรรมการ
ภราดากุลชาติ	จันทะโชโต	กรรมการ
คุณอนุสรณ์	อานามนารถ	กรรมการ/ตัวแทน Monfort Assosiate
มิสศุภมาส	ชัยประสิทธิ์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญ
ม.ประเสริฐ	สวัสดีมงคล	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญ
มิสวราภรณ์	แสงพลสิทธิ์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
มิสอนุภาค	พันธุมจินดา	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
ม.ธานี	เรวัต	กรรมการ/โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
มิสสายพิณ	นาประจุล	กรรมการ/โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
มิสวีนัส	วีระโอฬารกุล	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยการ
มิสภัทรา	จั่นมณี	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยการ
ม.สมบัติ	บุญสาพิพัฒน์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี
ม.วาทิตย์	ศรีวิชัยรัตน์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี
ม.สนอง	วิเวก	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี
ม.ธรรมนูญ	รัตนพันธ์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ
ม.ภาสกร	ทองอดิศัย	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ
มิสนันทา	ลือนะเปสนันท์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
มิสรัชนีกูล	พวงผ่อง	กรรมการ//โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
มิสสาวิตรี	แขกเทศ	กรรมการ/โรงเรียนเซนต์หลุยส์ฉะเชิงเทรา
มิสพรพิมล	อดิชาติธานินทร์	กรรมการ/โรงเรียนเซนต์หลุยส์ฉะเชิงเทรา
ม.ชัยนรินทร์	ศรีประมงค์	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง
ม.สราวุธ	ยงพะวิสัย	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง

ม.เสถียร	ช่างเงิน	กรรมการ/โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
ม.สันติ	เจริญศิลป์	กรรมการ/โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
ม.เทอดศักดิ์	สุวรรณ	กรรมการ/โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยแผนกประถม
ม.ขรรค์ชัย	ริทู	กรรมการ/โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยแผนกประถม
มิสบงกช	บุญเจริญ	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง
ม.คมสันต์	รางศรี	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง
มิสสุจินดา	เหมือนแท้	กรรมการ//โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง
มิสลัดดาวัลย์	พึ่งทอง	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา
มิสดรุณี	ขันโท	กรรมการ/สำนักงานฝ่ายการศึกษา
มิสนิสา	แก้วมงคล	กรรมการ/สำนักงานฝ่ายการศึกษา
ดร.อาทิพย์	สอนสุจิตรา	กรรมการ/สำนักงานฝ่ายการศึกษา/เลขานุการ
มาสเตอร์ละเอียด	พุ่มพู	กรรมการ/โรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา/ ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการจัดทำตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณา

ภราดาศักดา	สกนธวัฒน์	ประธานกรรมการ
ดร.อาทิพย์	สอนสุจิตรา	รองประธานกรรมการ
ภราดาสมพร	คงวิมล	กรรมการ
ม.ไพฑูรย์	กระโทกนอก	กรรมการ
มิสศุภมาส	ชัยประสิทธิ์	กรรมการ
มิสรุ่งรัตน์	กมลศิริประเสริฐ	กรรมการ
ม.ธรรมนูญ	รัตนพันธ์	กรรมการ
มิสนฤมล	น้อยอิ่ม	กรรมการ
ม.พิพัฒน์	เองศิลป์	กรรมการ
มิสเกษกานดา	คงทวีเลิศ	กรรมการ
ม.ภีร์ดนัย	ฉัตรบรรยงค์	กรรมการ
มิสเสาวนิจ	จันพางาม	กรรมการ
ม.ธนากร	เจริญเตีย	กรรมการ
มิสนิสา	แก้วมงคล	กรรมการ
มิสสายพิณ	นาประจุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
มิสดรุณี	ขันโท	กรรมการและเลขานุการ